

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 koron.
Egy hónap 2 koron.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 koron.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos pott sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 10 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1915.

FOSZTERESZTŐ
STAUBER JÓZSEF.

Péntek, július 16.

Sikeresen harcolunk
a Dnyeszter mentén.

Budapest, július 15. (Hivatalos.) A főhadiszállásról jelentik:

Orosz hadszíntér:

Az általános helyzet nem változott.

A Dnyeszter mentén Nizniovtól lefelé a folyó északi partján több helyütt csapatainkra nézve eredményes harcok fejlődtek, miközben az ellenségből tizenegy tisztet és ötszázötven főnyi legénységet elfogtunk.

Olasz hadszíntér:

A doberdói fensik egyes pontjai ellen az olaszok ismét élénk ágyutüzet intéztek és több gyalogsági támadást is megkíséreltek, különösen Sdraussina és Polazzo között, de ezeket mint mindig, nagy veszteségeik mellett visszavertük. Karintiai és tiroli határterületen semmi jelentős esemény nem történt. Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Németek nagy győzelme az Argonneokban.

— Diadalok Lengyelországban. — Praszniszt bevették. —

Berlin, július 15 (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Délflandriában Wytshadtól nyugatra sikerült aknarobbantásokat végeztünk. Souchez vidéken a franciák különböző helyeket részben nagy erővel támadták, de mindenütt visszavertük őket. Champagneban Beau Sejvur majortól északnyugatra egy ellenséges kézigránát támadás aknátüzünk következtében nem volt keresztülvihető.

A franciák tegnap az éjszakába is benyúló ismételt kísérleteket tettek, hogy az argonnei erdőben általunk elfoglalt állásokat visszahódítsák. Támadásaik nagy erők harcbevételére is megtörték. A megingathatlan német arcvonalon sok helyen elkeseredett kézigránátharcra és kézi tusára került a sor. Ellenség szokatlanul nagy veszteségekkel fizette meg eredménytelen erőfeszítéseit. Francia foglyok száma hatvannyolc tiszt és háromezerhatszázhatvannyolc közemberre emelkedett. Csapataink sikere annál figyelemreméltóbb mert a foglyok egybehangzó vallomásai szerint franciák nemzeti ünnepük napjára július tizennegyedikére argonnei arcvonalunk ellen nagy támadást készítettek elő. Argonneoktól keletre is élénkebb volt a harci tevékenység. A malincourt

erdőben ellenség támadási kísérleteit tüzünk megakadályozta. Bois de Pethreben egy francia előretörés állásaink előtt franciák nagy veszteségei mellett összeomlott. Egy francia repülőgépet Souchez melletti állásunk átröpülésekor eltaláltunk. Lángolva esett le az ellenséges vonalba. Egy másikat lelőttünk. A vezető és megfigyelő sebesülten fogságunkba került.

Keleti hadszíntér:

A Windau mellett, Kurschanytól lefelé kisebb ütközetekben két tisztet és négyszázhuszonöt közlegényt fogtunk el. Njemtől délre, Kalvarja vidékén csapataink elfoglalták Franzirkowot és Ossowát. Bevették több orosz előállást és heves támadásokkal szemben is megtartották azokat. Suvalkitól északkeletre az olramkai magaslatokat rohammal elfoglaltuk. Mintegy háromszáz orosz elfogtunk és két géppuskát zsákmányoltunk. Kolutól délnyugatra Krasche falut elfoglaltuk, ugyszintén az ettől a talutól délre és keletre és a Tartak-lipniki vonaltól délre levő ellenséges állásokat. Kettőezerhátszáz fogoly és nyolc géppuska jutott kezünkre. Prasznisz vidékén harcokat sikeresen folytatjuk. Több ellenséges vonalat elfoglaltunk és megszállottuk úgy Prasznisz városát is, amely február utolsó napjai-

ban heves vetélkedés tárgya volt és amelyet az oroszok erősen kiépitették.

Délkeleti hadszíntér:

Helyzet általánosságban változatlan. Legtöbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

A nyugati harcmezőn.

Arad, július 15

Mintha szereposztása lenne a különböző harctereknek. A mikor az egyikén döntő események történnek, a másik keveset beszélget magáról. Viszont a mikor itt pihennek az események, akkor amott vonja magára valami a világ figyelmét.

Az orosz fronton, úgy látszik, egybefolyik a nagy dolgokat követő pihenés és a későbbi nagy fordulatokat előkészítő csend. A hadszíntér változatlan, — ez a jelentése, szinte több napon át Höfernek és a német vezérkarnak. Ez a változatlan mindenestre az oroszoknak kellemetlen, miután kudarcát jelenti annak az erőfeszítésnek, a mely a régi pozíciókból legalább valamit igyekezett visszaszerezni.

Most viszont a francia-németmérkőzés legtüzesebb, legvéresebb helyén, az argonnei erdőben történik valami, ami megváltoztatja az eddigi álló harcot. Ugyanilyen holt ponton levőnek tetszet a galiciai hadszíntér, mielőtt Gorlice a világtörténelembe bevonult. Már akkor a harboru felől elmélkedők megállapították a lövészárk-teóriát, a mely szerint a küzdelem bizonyos részén tul mindenik ellenség beássa, körülárkolja és körül-tüskésdrótozza magát és abba a helyzetbe jut, hogy a szemben levőt, ha az támadni akar, lesöpörje. Így az állóharc esztendőig is eltart. És Gorlicétől fogva a német ágyuk és az osztrák-magyar motoros ütegek megmutatták, hogy a beásás ellen is van a stratégiának hathatós el-lenszere.

A német-francia hadszíntéren se tarthat állandóan a merev, egy helyhez kötött harc. Ugy látszik, ott is megérték a döntésre az események. A franciák tegnap még a maguk győzelmét kürtölték, hogy ezzel elébe vágjanak az igazságnak; azt jelentették, hogy a német trónörökös seregét megverték. Ma már alábbhagytak ezek a győzelmi hírek s az ellenséges sajtó hangján, minden szépítés ellenére, megérezhető, hogy a néme-

teknek a legnehezebb terepek egyikén nagy előnyöket sikerült szerezni.

Az oroszok kudarcait tehát a franciák offenzívája se tudja helyreállítani. Joffre néhány nap előtt még azt hangoztatta, hogy csak most fog kezdődni a dolog; azonban ez, mint sok egyéb, nem az ő akaratán mulik. Franciaország, amely legcsenevészebb tartalékait is bevonta már, nem gondolhat a háború új periodusára, a mely megfordítja annak eddigi irányát. Ha Anglia be is hozná az általános védkötelezettséget, annak már csak egy ezután következő háborúban lehetne jelentősége. Az olaszok segítsége pedig ép olyan rejtélyes és megbízhatatlan valami, mint a háború előtti viselkedésük, egész addig a pontig, amikor szint vallottak.

Valami történik az Argonneokban, — és minden arra vall, hogy ez a valami a németek teljes felülkerekedését hozta meg a nyugati harcmezőkön is. Es nekünk, a kik tudjuk, hogy ezek az események hozzák közelebb a békét, ennek tudatában csak fokozott multságunkra szolgál az öblös hangú francia politikások szavát hallani, a kik ma is Németország „teljes eltiprásáról” beszélnek. Vajon nem a haldoklónak szóló biztatás ez, a kit az utolsó percekig is azzal hitegetnek, hogy voltaképp semmi baja sincsen és csak egy kisit kell összeszednie magát, hogy lábra tudjon állani?

Rablással vádolt orosz katona.

(Az eltogott tüzertiszt 10.000 koronája. — A temesvári hadosztálybírósa nem ítélkezett a hadifogoly ügyében.)

Aradi Közlöny 1915. július 16.

Temesvár, július 15.

A temesvári császári és királyi hadosztálybírósa mai tárgyalásán hozott határozata dokumentuma lesz annak, hogy nálunk milyen humanusan bánnak a hadifoglyokkal még abban az esetben is, ha azok büntett miatt a törvény elé kerülnek. Ha orosz, angol, francia, olasz, vagy szerb hadbírósa tárgyalta volna ilyen, vagy ehhez hasonló esetet: az ítélet vagy halál, vagy sok évi fegyház lett volna.

A temesvári hadosztálybírósa mai tárgyalásán egy orosz hadifogoly volt a vádlott. A neve Feodor Korjekov és az orosz császári hatodik gyalogezred közlegénye. Rablással van vádolva, melyet a vádlóval szerint a Sztaniszlau körüli harcokban az év február havában követett el egy osztrák-magyar tiszttel szemben. Feodor Korjekov a mondott időben még az orosz fronton harcolt és az egyik ütközetben, mely Staniszlau előtt folyt le, szuronyrohama közben tizenegy más társával körülfogott két osztrák-magyar tiszttel, akik csapajuktól teljesen el voltak zárva. Az orosz katonák szuronyt szegezve rohantak neki a két tisztnak és rájuk kiáltottak:

— Adjátok ide a pénzeteket!

A két tiszt erre átadta a pénzét és mert képtelenek voltak a tizenöt orosz katonával szembeállni, megadták magukat. Feodor Korjekov az egyik tisztnak a fekete bőrtárcsát kezébe vette és megtartotta. Ebben a tárcsá-

ban tízezer korona volt osztrák-magyar bankjegyekben. Korjekov a legközelebbi időben ebből a pénzből ezer rubelen felüli értékben orosz pénzre váltotta át a bankjegyeket, keveset el is költött belőle, a többit magánál őrizte.

A további harcok folyamán Feodor Korjekov március hónapban megsebesült és sebesülten hadifogságba került. Mint sebesült hadifoglyot Debrecenbe vitték és az ottani katonai kórházban ápolták. Április elején a kórház vezetősége arra a feltevézésre jutott, hogy a kórházban levő hadifoglyok a legszigorubb tilalom ellenére saját pénzükhöz élelmiszereket, dohányt és egyéb holmikat hoznak maguknak a kórházba. Műután nem sikerült kideríteni, hogy melyik hadifogoly adja a pénzt és hogy ki eszközli számukra a bevásárlást, a kórház vezetősége megkereste Debrecen város rendőrkapitányát, hogy a nyomozással egy polgári biztost bizzon meg. Kemecey József polgári biztos ennek következtében megjelent a kórházban és ott Nobik Béla harminckilencedik gyalogezredbeli szakaszvezető jelenlétében megkezdte a vizsgálatot.

Az egyik szobában Kemecey polgári biztos éppen akkor lepte meg Tóth betegápolót, mikor az a markában valamit szorongatott. A polgári biztos megnézte, hogy mi az, amit a betegápoló elrejtett, igyekezett s egy husz koronás bankjegyet talált a kezében. Tóth betegápoló megvallotta, hogy a bankjegyet egy orosz fogolytól kapta, hogy azon egyetmást bevásároljon. Meg is nevezte az illető foglyot, akinél még találtak kisebb mennyiségű pénzt, amit letétbe helyeztek a számára. Eme felfedezés után a kórház vezetősége elrendelte, hogy a kórházban ápolásban levő összes hadifoglyoktól a tulajdonukát képező pénz átveendő és javukra letétbe helyezendő. A hadifoglyok a felszólítás következtében elő is adták pénzeiket. Feodor Korjekov megkérdetve, azt állította, hogy neki nincsen pénze. Minthogy azonban vallomása nem látszott valószínűnek, átkutatták a halmját és ágyában a szalmassák alatt megtalálták az osztrák-magyar tiszti bőrtárcsáját. A tárcsában nyolcezerhatszázkilencven korona osztrák-magyar és egyezerhat-százhatvan két rubel orosz pénz volt bankjegyekben.

A pénzre vonatkozólag Feodor Korjekov azt adta elő, hogy azt egy szuronyroham alkalmával kapta Sztaniszlau mellett egy osztrák-magyar tiszttől, aki remegve és télelmében adta át neki önként a pénzt, csak hogy ne bántsa. Korjekov azt is mondta, hogy nem is bántotta a tiszttel, aki különben is megadta magát. Nem tudta azonban megnevezni a tiszttel, sem azt, hogy milyen ezredből való volt. Mindössze annyit tudott felőle mondani, hogy tüzertiszt volt, de a rangjával nem volt tisztában. A katonai hatóság azonban nem fogadta el Korjekov magyarázatát s azt tételezte fel, hogy a pénzt erőszakkal vette el a tiszttől. E mellett bizonyít az összeg nagysága is. Ennek folytán Feodor Korjekovot április huszonkettedikén letartóztatásba helyezték s mivel ügyének elbírálásával a temesvári császári és királyi hadosztálybírósa bízta meg, a letartóztatott hadifoglyot Temesvárra szállították.

A hadosztálybírósa ma foglalkozott Feodor Korjekov ügyével. A bíróság a következőképen alakult meg: elnök Fuchs őrnagy, tárgyalást vezető: Sachter Frigyes dr. főhadnagy-hadbíró, bírák: Horinek János, Diessl Károly századosok, valamint Moebius Artur főhadnagy. A vádat Jilly László dr. főhadnagy-hadbíró, katonai ügyész képviselte, a védelmet pedig Krahl Rezső dr. főhadnagy látta

el. Feodor Korjekov vádolt orosz egyenruhában, felkötött jobbkarjal jelent meg a bíróság előtt. A kihallgatás Horinek százados közvetítésével történt. Feodor Korjekov úgy adta elő a vádat, mint annak idején Debrecenben a kórház vezetősége előtt és kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, mivel a pénzt nem erőszakkal vette el az osztrák-magyar tiszttől, hanem az saját akaratából önként adta neki, hogy ennek fejében életének ne essék bántódása.

A tárgyalásra tanukul Kemecey József debreceni polgári biztos és Nobik Béla szakaszvezető voltak beidézve. Kemecey előadta a pénz megtalálásának körülményeit és újból hangsúlyozta, hogy Korjekov előzőleg tagadta, mintha pénze volna. Nobik Béla szakaszvezető jelenleg sebesülten fekszik a nyíregyházi kórházban, ahol kihallgatták a vallomását jegyzőkönyvileg küldték meg a hadosztálybírósnak. Ez a felolvasott vallomás teljesen megegyezik Kemecey polgári biztos kijelentéseivel.

A tárgyalás vezetője megállapította, hogy a legszigorubb utánjárás és kutatás dacára sem volt megállapítható, hogy ki lehetett az az osztrák-magyar tiszt, akinek tulajdonát képezte a tízezer korona s ennél fogva nem volt megállapítható az sem, hogy a pénz átadása önként történt-e, vagy csak az erőszak és fenyegetés hatása alatt. Az illető tiszt jelenleg valamilyen orosz fogolytáborban lehet és csak a háború után volna kihallgatható.

Ezek után a bíróság tanácskozássra vonult vissza és negyedóra múlva határozatilag kihirdette, hogy magát ebben az ügyben ítéletmondásra illetéktelennek tartja. Ez a határozat a katonai perrendtartás 11. szakaszának 10. pontján, továbbá 12. és 300. szakaszain alapszik. A megokolásban a hadosztálybírósa kimondja, hogy Korjekov a rablást még akkor követte el, mikor mint harcoló orosz katona nem tartozott a mi hadseregünk fegyelmi hatalma alá, vagyis mikor még nem volt hadifogoly s minthogy büncselekményét, az állítólagos rablást még mint orosz harcoló katona követte el, ennél fogva nem ítéltethető el a mi katonai törvényeink alapján. Ügye majd csak a háború befejezése után lesz elbíráható, mikor azt valószínűleg át fogják tenni az orosz katonai hatósághoz.

Aradi altisztek a vak katonáknak. Neamtzu János 33-as számvevő altiszt az Aradi Közlönyhöz a 33. gyalogezred és a 12. huszárezred altisztjei által adományozott összeget, 132 koronát, a vak katonák részére küldött az északi harctérről, hogy rendeltetési helyére juttassuk. A gyűjtésben a következők vettek részt: A 12. huszárezredből Kaudler Ferenc törzsőrmester 6 korona, N. N. számvevő altiszt 12 korona, Nagy Sándor őrmester 6 korona, Korpás János törzsőrmester 10 korona. A 33. gyalogezredből Neamtzu János 10 korona, Klein Miksa 5 korona, Gehl Lőrinc 5 korona, Feuerstein Bertalan 5 korona, Papp József 10 korona, Reinert Mihály 10 korona, Prokop Vencel számvevő altisztek 20 korona, Volenczky Sándor őrmester 5 korona, Gehl János szakaszvezető 5 korona, Csibor József szakaszvezető 5 korona, Sebmidt János szakaszvezető 5 korona, Gravát Péter egészségügyi altiszt 5 korona, Eslinger Nándor szakaszvezető 4 korona, Koszka Gyula szakaszvezető 4 korona. Az aradi altisztek adományát a vak katonák országos alapját kezelő bizottsághoz küldjük. — Dengi Lajos a 2. néptelkező huszárezred közhuszársja, aki civilben Arad megye alispáni hivatalánál hajdu és a harctérré Heppes Aladár másodfőjegyző tisztilegényeként vonult, a vak katonák részére 6 koronát küldött. Ezt az összeget is továbbítjuk.

Előre kidobott deputáció.

(Temesvár kormánybiztosa a piaci uszora ellen. — Igazoltatja a vidéken vásárló hölgyeket. — Joanovich Sándor felhívása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 15.

Az egész világ egy város. Nem igaz, hogy ahány ház, annyi szokás és hogy ahány tej, annyi gondolat. Legalább a gyomor kérdéseit illetően mindenütt ugyanaz az ok az emberi természetnek a megnyilvánulása. Mindenütt azok akadályozták meg a piaci drágaság letörését, akik legelőször lármáznak miatta és azok hajlandók legkevésbé tőrni a rendet, akik minden kofa mellé rendőrt kívánnak. Az aradi rendőrtisztek építész dolgokat tudnak mesélni azokról, akik a szemük láttára egy-két koronával ígérnek többet a kofának a maximált árnál, csak hogy a kövérebb tyúk az ő fazekukba kerüljön és ne a már alkudozó embertársába. Azt találták ki ezek a bájosak, hogy egy-két korona „borravalót” adnak a maximális áron felül, amiért a kofa hazaszállítja nekik a baromfit. Tudnak olyan hölgyről, aki gorombáskodott a rendőrtiszttel, mert megakadályozta az árfejhajtást és azt vágta oda, hogy ő nem koldus, aki egy-két forintot néz egy pár libánál, a koldusok pedig ne egyenek libahúst.

Mint hogy az árak maximálásával az uszorázás megszűnt, most azért kiabálnak igen sokan, hogy nincs bőség a piacon, a rendőrség elriasztja az árusokat. Ezzel szemben tény, hogy minden van, ha nem is lehet dualakodni, de az aratás idején soha és sehol sincsen másképp.

Ugy látszik, hogy Temesvárott ugyanilyen a közönség viselkedése és a hatóság fáradozásait, a rend teremtését illuzóriussá teszik és pillanatnyi kényelmetlenségük, apró nehézségek miatt frontot csinál a maga nőveli nagyra a termelők kapzsiságát.

Azonban Joanovich Sándor kormánybiztosban emberükre akadtak. Az erélyes kezű kormánybiztos nem engedi magát félrevezetni és olyan hangú felhívást intéz Temesvár város hölgyközönségéhez, a milyen hangon velük még nem beszélték. A háború eme érdekes dokumentumát itt közöljük.

Felkérés

Temesvár sz. kir. város Hölgyközönségéhez!

Minden oldalról kapom a jelentéseket, hogy a temesvári hölgyek a szomszédos falvakba kirándulva, házi szükségleteiket ott szerzik be, még pedig a Temesvártól divó áruknál magasabb árban. Ennek természetesen következménye, hogy a falusi nép, mely most a legnagyobb munkaidőben amugy is nehezen jöhet be a városba, látva, hogy ottbott többet kap portékájáért, mint a városban, egyáltalán be sem jön. Midőn a már fűrhetetlen piaci árakat szabályoztam, azon reményemben ítem, hogy a közönség támogatni fog törekvésemben; sajnos, tév dtem és épen a közönség az, mely minden üdvös intézkedést leront.

Ennek elejét fogom venni! Első sorban azért, mert meg nem engedhetem, hogy egy végeredményében minden üdvös és a nagyközönség érdekeit szolgáló intézkedés egyesek fegyelmezetlensége miatt kútba essen, de másodsorban azért, mert nem nézhetem tovább azt a lelketlen uszort, mely a vidéken lábra kap és melynek a jövőre néve is beláthatatlan következményei lesznek. Hallom, hogy néhány szereplési viselkedésben szenvedő egyén a közönséget arra ösztökéli, hogy deputatívó kérjék tőlem a

piaci árak szabályozásának hatálytalanságát. Már most is kijelentem, hogy semmiféle deputáció ékesszólása előtt meghajolni nem fogok.

Utastítottam az előjáróságokat és a csendőrséget, hogy a vidéken összevásárlóktól — legyenek bár azok az intelligens osztályhoz tartozók is — a meg nem engedett uszora-árakon összevásárolt élelmiszeket kobozzák el és az illetőket igazoltassák. Módomban lesz ellenük az 1914. évi 5600. sz. B. M. rendelet teljes szigorát alkalmazni.

Kérem tehát a tisztelt hölgyközönséget, hogy magát kelemetlenségeknek ki ne tegye. Viszont legyenek meggyőződve arról, hogy a legközelebbi jövőben a város élmezésének kérdése oly módon fog megoldást nyerni, hogy a fogyasztó közönség meg lesz elégedve.

Temesvár, 1915. évi július hó 15-én.

Joanovich Sándor
kir. kormánybiztos.

Bizonyára meglelégedéssel olvassák a temesváriak a kormánybiztos szavalt, amelyek értékét a felhívás utolsó mondata teszi be, kilátásba helyezvén részükre meglelégedésre szolgáló élmezési viszonyokat.

Ellentétek az olasz király és Cadorna közt.

(Salandra lemondással tenyegét.)

Hága-Róma, július 15.

Olaszország hadat üzen Németországnak.

Kopenhága. Olaszország aláírja a négyesszövetségi szerződést, amint bekövetkezik a német hadüzenet. A török nagykövet még Rómában van.

Olaszország nem engedi Szkutarit.

Szótia. Kaulbars orosz tábornok a cár megbízásából Nikitához utazott, hogy rábírtja Szkutari kiűtésére. Olaszország ugyanis az ententenál tiltakozott Szkutari megszállása miatt.

Ellenz az olasz király a Dardanella akciót.

Hága. A Le Hague írja: Cadorna és király közt nézeteltérés merült fel. Cadorna megváltoztatva álláspontját ragaszkodik ahhoz, hogy résztvegyenek a Dardanella akcióban, míg a király és a közvélemény ezt ellenzi. Salandra erélyesen támogatja Cadornát a lemondással tenyegetődik. Döntés meg nincs.

Róma. A Giornale d'Italia jelenti, hogy az olasz minisztertanácsot július 15-re hívták egybe. A minisztertanács dönteni fog arról a javaslatról, amely Olaszországnak a Dardanellák elleni akcióba való részvételét újból forszírozza.

Meddig tart az olasz háború?

Róma. Cadorna vezérkarfi főnök Meda képviselőnek a főhadiszálláson azt mondta, hogy a háború elbírálhatólag még igen soká fog tartani és boldog lesz, ha egy esztendő múlva haza fogja küldhetni a csapatokat. (M. T. L.)

Andrássy

Németország külön békéjéről.

(Az argonnei nagy győzelem. — A német trónörökös beszéde csapataihoz.)

Hága-Róma, július 15.

Budapest—Berlin, július 15.

Hála az argonnei diadalért.

Berlin. A Lokalanzeiger jelenti: Az Argonneok északi részében aratott győzelem alkalmából a táborban hálaadó isentiszteletet tartottak, a melyen a német trónörökös is megjelent. Mise után a trónörökös beszédet intézett a csapatokhoz, a melyben magasztalta bátorságukat, támadókedvüket. Köszönetét és elismerését fejezte ki a győzelemért, tolmácsolta a császár, és a württembergi király halálját is. A hosszú és állandó küzdelem dacára sem merült ki a csapatok támadó kedve.

Francia jelentés a német győzelmekről.

Amsterdam. A legutóbbi francia hivatalos jelentés a német trónörökös seregének nagyerejű offenzívájáról beszél. A jelentés szerint a németek előnyomulását megállították, előbb azonban a támadás elől ki kellett térniök. A hivatalos jelentésből itt nagy német sikerre következtetnek. Annyi tény, hogy a francia offenzíva teljesen elaludt.

Anglia és Franciaország megegyezése Németországgal.

Bukarest. A La Roumaine-ben „Andrássy redívivus” cím alatt Take Jonescu relettál Andrássy egyik cikkére, amely egyik hatalommal való különbékére vonatkozott. Take Jonescu cikke szerint Andrássy nem látja a francia-német ellentét más megoldását, mint vagy a két ország közti megegyezésben, vagy Franciaország elpusztulásában. Megfelekedezik egy harmadik megoldásról: a porosz militárisus letöréséről. Andrássy szerint könnyű a két ország közt a megegyezés, mert a németek nem akarják szétrobbantani Franciaországot. Ha Franciaország politikájának radikális megváltoztatásáról garanciát nyújt, akkor már lehetséges a külön béke. Hogy Andrássyt meg lehessen győzni, az ép oly kizárt, mint a francia különbéke. Végül arra a konkluzióra jut Andrássy, hogy Anglia és Németország is meg tudának egyezni, ha meghatározzák egymás befolyási szféráját. Andrássy reméli, hogy Anglia ezt meg is teszi, mert be fogja látni, hogy a háború minden kinyújtása rá néve rossz üzlet. Erre is alapítja Andrássy a különbékébe vetett reményét. Igaz, hogy Andrássy hozzáfűzi, hogy ha Anglia nem hallgat a józan ész szavára, ebből bizonytalan tartamu háború fejlődhetik, amelyből a civilizáció nagyon sokat fog szenvedni, de mégis jellemző, hogy minden gondolatának, reményének alján a különbéke megkötésének lehetősége relik.

Elkerülhető az amerikai-német háború.

London. A Daily Telegraph jelenti Newyorkból: Itteni hivatalos körök meg vannak győződve, hogy bár a helyzet súlyos, a háború elkerülhető. Valószínű, hogy a német kormányhoz új jegyzéket intéznek.

Szénbányászstrájk Angliában.

London. Immár valószínű, hogy nem lehet megakadályozni a walesi szénbányászok strájkját. Asquith és Lloyd George Dél-walesbe utaztak, hogy a kiélezett helyzetet elsimítsák.

Aradi távirász Pflanzler-Baltin főhadiszállásán

(Az Aradi Közlöny cikke a táborban. — „Jön az édes apánk!” — A hős hadseregparancsnok.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 15.

Az északi harotér egyik hadsereg-távirdeosztályánál beosztva vesz részt a nagy háboruban W. István aradi művész-tanár, aki most igen érdekes levelet küldött az Aradi Közlöny-nek és levelében Pflanzler-Baltin Károly báróról a Bukovinát felszabadító hadseregünk kiváló parancsnokáról ír rendkívül megkapó dolgokat:

Az Aradi Közlöny e hó 6-iki (keddi) számában Pflanzler-Baltin tábornok urról írt cikket jóleső érzéssel olvastam velem együtt minden magyar katona, akinek eszméjében volt. Ezután természetesen módot találtam arra is, hogy a kérdéses lapok a nemesszívű és katonáit szerető tábornok Artur fiának, aki mindig édes atya oldala mellett van — eljuttassam, ami sikerült is.

Amint látják tehát: én is egyike vagyok azon boldog és szerencsés katonáknak, akik Pflanzler-Baltin tábornok táborában szolgálhatják a királyt és hazát.

Amit az Aradi Közlöny írt vezérünk bátorságáról, jószívűségéről és ember szeretetéről, azt mi katonák lépten-nyomon látjuk, érezzük és tapasztaljuk. Pflanzler-Baltin tábornok már 65 éves, de markáns alakja, határozott, kimért léptei, egyenes tarása, piros borotvált arca, szépen gondozott bajusza és csak itt-ott öszbevegülő fekete haja alig ötven éves ember benyomását kelti. A tábornokot nemcsak Mercyfálva lakossága, hanem tisztjei és katonái mind egy szálra rajongásig szeretik, mert a mily szigorú, oly jólelkű is, képes inkább a saját életét kockára tenni, mintsem egy katona mellette eleszen, vagy megsebesüljön.

Mi majdnem minden nap látjuk a ha a ár messziről észrevesszük őt, mi katonák egymásnak így adjuk tudtul ezt:

— Fiúk! Jön az édes apánk!

Amily népszerű, oly egyszerű is a tábornok ur. Nem szereti a fényűzést. Minden nap reggel ottkor kel fel a késő éjjel fekszik le, de sok esetben egyáltalán le sem pihen.

Hogy mennyire bátor ember, annak igazolására felemlíték egy pár esetet, a közelmúltban megtörtént dolgot:

Autójával a frontra ment a hadseregparancsnok. Még oda sem ért, amikor egy magyar rangu tiszt kérte, hogy ne hagyjon oly gyorsan, mert a nagy porfelhőben nem lehet észrevenni az ellenséges srappellek jövetelét. Ezt a figyelmeztetést egyszerűen tudomásul vette a tábornok a nem intézkedett, hogy az autó lassabban menjen, ezáltal kitette magát a legnagyobb veszélynek, mert egy pár pillanat múltán egy egész srappellek fogadta autóját. Szerencsére azonban az autóban ülőknek nem esett semmi baja. Amidőn azonban hazajött a vele, volt tiszt szolgájának (aradi román nyomdász) azt mondotta:

— Ich nehme Su nicht mehr mit dass ihre Frau nicht ohne Gatten, und ihre Kind ohne Vater bleibe.

Egy más alkalommal a tüszőség frontjánál volt autójával a miden látta, hogy az orosz srappellek oda-oda röpülnek, azt moncolta sófőrdőnek:

— Gehen sie, da Kommt such ein Vieh. (Igy nevezik az orosz srappellek és eljáratlan lovagló páncéljával abba az irány-

ban mutatott, amerről a srappell jött. Szájjal pedig ugy csinált, mint a srappell füttyent.

Volt eset arra is, hogy amidőn a tüszőségi frontnál tartózkodott, az oroszok megtádták tartózkodási helyét és csak egy zúdították reá a srappelleket és gránátokat. A tábornoknak arcizma sem rándult meg, hanem tovább adta az utasításokat. Bátorsága a lövészárkba is elviszi a ilyenkor mindenkihez van egypár barát-ágos biztató szava.

Nem folytatom tovább, hisz hat ujságot tele lehetne írni az ő hősiességéről és jószívűségéről.

B. lapjuk azt is írja, hogy Kelet-Galiciában a Dnyeszter alján esend van. Ennek is meg van az oka. Hisz a közelmúlt események eléggé igazolták, hogy a tábornok ur ő excellenciája mennyire tervszerűen és meggondolva pusztítja az orosz. Lakbb piheneti a legényességét, hogy aztán uj t erővel kevés áldozattal nagy eredményt érjen el, mint nagy fáradtsággal keveset. Galiciában különben már nagyon kis területen van orosz s itt is a végső erőfeszítéseket teszi a nem alapnégküli az a reményünk, hogy pár nap múlva csak az orosz sirok jelzik, hogy itt valaha orosz járt. Ha ez meglesz, akkor talán el is van döntve a háboru sorsa a sokkal hamarabb vége lesz, mint azt általában sejtik is.

Itt említem meg, hogy a hó 6-án Frigyes főherceg is megfogatta frontunkat, amit katonáink kitörő örömmel fogadtak.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Péntek: Dióssy Nusi felléptével „Elvált asszony” operett.

Szombat: Dióssy Nusi felléptével „Mozikirály” operett.

Vasárnap: Dióssy Nusi vendégjátéka: délután „Zsuzsi kisasszony”, este: „Luxemburg grófia”.

Dióssy Nusi vendégjátéka.

— Zsuzsi kisasszony. —

Arad, július 15.

Nem nagyon kényeztetette el az idén a publikum a színházát, akiknek jó memóriájuk van: ujjukon is összeszámálhatják, hány este telt meg akár a téli, akár pedig a nyári szezonban a színház. A Zsuzsi kisasszony sem mai gyerek már, melódiáit hónapok óta nyüvi a cigány, játszott már az aradi együttes, játszott benne vendég, ment telt házakkal, még többször üres nézőtér előtt. A közönségnek sincs nagy színházjáró kedve szóval, a Zsuzsi kisasszony sem elsőrendű vonzóerő: a mégis ma este a nyári szinkör, ez az óriási hódály zsutolásig megtelt. Kétségtelen, hogy ami a közönséget a színházba hozta: Dióssy Nusi vendégjátéka.

Dióssy Nusit mindig ünnepelte az aradi közönség, de most — hogy már nem a miénk — talán jobban szereti, jobban ragaszkodik hozzá, mint valaha. Primadonnák nagy sorát vonultatták fel legutóbb vendégszereplői megvívni a közönség szívét a a szubrett szerepkört. Valami nagy sikert egyik sem regisztrálhatott, valami nagy érdeklődést egyikük sem keltett. Ismeretlen nevek, ismeretlen nagyságok voltak, akik másodrendű társulatoknál di-

vák lehetnek, de az aradi közönség csak első-rangu primadonnát óhajt, kezdőkkel, másod-harmadrangu erőkkkel — hogy a színészkonzorcium nyelvén fejezzük ki magunkat: huszhuszonöt egységes kisasszonyokkal — Aradon nem lehet kísérletezni. Ellenben, hogy egy igazi primadonna, elsőrendű színésznő még mindig vonz, azt ma este is láttuk. Azt hisszük, ma már azok a kevesek is, akik nem voltak hívei, a legnagyobb örömmel látnák az aradi színház tagjai között Dióssy Nusit — ha ez egyáltalán lehetséges volna.

A közönség meleg szeretetének Dióssy Nusival szemben ma este is zajos ünneplésekkel adta tanujelét. Dióssy Nusit az a színésznő, a kinél nem szokták emlegetni a „de”-t. Mert azok között, a kik vendégszereplők voltak olyak, a ki szépen énekel, „de” nem tud illuziót keltetni, tud illuziót keltetni „de” esetlen a táncban, táncba megjárna, „de” hangja niacsen. Dióssy éneken, táncban, játékokban egyaránt elsőrangú produkál. Uj tolettjeivel is elkápráztatta közönségét, a mely mindég szeretettel várja és fogadja. Mellette Kertésznek és Győzőnek tapsoltak. (z. j.)

* Német szindarabok Konstantinápolyban Konstantinápolyban, mint az Osmanischer Lloyd írja, a héten kezdte meg működését a stambuli Millet-színházban egy török színház, amely Rosemann E. német rendező vezetése alatt török nyelven német színműveket játszik. Először Lauff C. háromfelvonásos vigjátékát, a Schöllerpenziót adták meghívott publikum előtt. A következő bemutató Freytag Gusztáv Ujságírók című darabja lesz. A vállalkozás védnöke Sükrü pasa, közoktatásügyi miniszter. Az első előadásnak szép sikere volt.

* A színház hírei. „Elvált asszony”, ez az évek óta pihentetett, rendkívül finom zenéjű operette kerül ma színpadra Dióssy Nusi vendégfelléptével, a többi szereplők a régiek. Vasárnapi előadások. Vasárnap délután 3 és fél órakor Zsuzsi kisasszony. Este Luxemburg grófia Dióssy Nusi vendégjátékával. A főszerpekben Pataky Vilma, Borosnyai K., Follinusz-né, Benkóné, Barics, Járai, Várnay, Kertész, Polgár S., Herold stb., a nyári szinkörben ez lesz az első népszínmű előadás, a mely mindenkor zsutolt házakat vonzott. „A löcsei fehér asszony” lesz a jövő hét egyik érdekes előadása, melyben a társulat összes tagjai részt vesznek. A színi irodalom a kiváló terméke tele van hatásokban gazdag jelenetekkel és régi, igazi magyar zamatú dalokkal.

* Lemberg bevétele az Apollóban. Az egész város közönsége fokozott érdeklődéssel várja az Apolló-színház pénteki új műsorát, amelyen Lemberg visszafoglalásának eredeti moziféltetést mutatja be. A történelmi értékű féltetek, amelyekhez a legfelsőbb hadvezetés adott engedelmet, huszonnégy órával Böhm-Ermolli tábornok győzelmes seregének bevonulása után készültek. Az a nagyszerű jelenet vezet be a filmet, mikor Lemberg főszabadult lakosságának örömmujongása közben Frigyes főherceg, hadseregparancsnok és Hötendorfi Conrad vezérezredes, vezérkari főnök meglátogatják a várost. Ezt a jelenetet megkapó képek követik. Olyan történelmi események vonulnak el a szemünk előtt, amelyekről a történelem is meg fog emlékezni. Lemberg, Galiciának ezt a sokat emlegetett, sokat szenvedett fővárosát teljesen megismerhetjük a szenzációszámba menő filmben. Az Apolló pénteki új műsorán Lemberg visszafoglalásán kívül más nagyszerű képeket is vetít. Kiemelkedik a műsorból az „Óreg esond, fiatal vér” című rendkívül ötletes s finom szellem segével könyekig kacagtató 3 felvonásos vigjáték.

Bolgár-görög-román szövetség

(Ghenadiew árulása az új Balkán-blokk tárgyalásairól.)

Tudósítói.

Bukarest—Berlin, július 15.

A Tägliche Rundschau jelenti Münchenből: az Augsburger Zeitung írja: Bratianu miniszterelnök tanácskozásokat folytatott Radezew bolgár követtel a létesítendő bolgár-görög-román szövetséget illetőleg. A tanácskozások már megtehetősen előrehaladottak voltak, amikor tudomást szerzett azokról a bukaresti angol követ, aki az ottani valamennyi államnak ellenindítványt tett, amelyben kijelentette, hogy a quadruple-alliance hajlandó a bolgár óhajokat teljesíteni. A román-bolgár tárgyalások menetéről a bukaresti angol követ nem volt értesülve s a részleteket csak Ghenadiew tudatta vele. Ghenadiew információja a következő volt: Bratianu vetette fel a bolgár-görög-román blokk eszméjét. Bratianu azt az álláspontot képviselte, hogy Oroszország megjelenése a Boszporuszon határában veszély Bulgária, Görögország és Románia számára. Ghenadiew titoktartása a legnagyobb felháborodást keltette Bulgáriában.

Leisz király találkozás Athenában.

Szófia. A bolgár újságok híradása szerint szerdán köztették a kormánnyal a quadruple-alliance irásbeli válaszát Radoszewow miniszterelnök kérdésére. A válasz átadása az exarcha temetése miatt kesett. A miniszterelnök ez alkalommal is magát magába a válasszal, amely ismét datatorikus lesz.

Hihetetlen a turini Stampának azon híre, amely szerint a bolgár, román és görög királyok Athenában találkozni fognak, még valószínűtlenebb azon verzió, amely szerint az entrevue-n a szerb kormány képviselője is részt fog venni. Ugy látszik az egész csak egy Párisból felküldött kíséreti ballon, ha nem épen legből kapott koholmány. A Szerbiával való megértés annál kevésbé lehetséges, mert ép a legutóbbi napokban az egész szerb sajtó úgy a hivatalos, mint a nem hivatalos, a legélesebb és a bolgárok nemzeti érzését sértő módon hangsúlyozza, hogy Bulgária követelését teljesíteni lehetetlen. Kedvezőbb hírek érkeznek a Törökországgal folytatott tárgyalásokról. Még vannak ugyan ellentétek a drinápolyi pályaudvart illetőleg, amelyre a törökök meg mindig igényt tartanak. De e kérdés megoldása is lehetséges: arra gondolnak, hogy a Marica tuzso partján, amely a jövőben bolgár terület lesz, új pályaudvart építenek, úgy, hogy Bulgária nélkül, hogy török területet érintene, közvetlenül érintkezhetne Ujbulgáriával.

Romániával az utóbbi hónapokban barátságos viszony alakult ki, de még beszélni sem lehet szolidaritás-nyilatkozatról. Ha Románia most megengedi a municiókeresztülvitelt s a centrális hatalmak mellé lép, Bulgária feltétlenül vele megy. Ellenkező

esetben még mindig meg van annak a lehetősége, hogy Bulgária Törökország mellé áll. Ki van zárva ezenben, hogy Bulgária Oroszország mellett Törökország ellen támadjon, mert ha Oroszország megszállja Konstantinápolyt, ez az összes Balkán államok szabadságának végét s az önálló Bulgária pusztulását jelentené. A bolgár russzofiléktől, akik nagyon elcsúsztak, nincs már mit tartani.

Görögország nem becsúszkodik kalandba.

Köln. A görög kamara egyik tagja, aki nyári üdülésre Svájcba érkezett, kijelentette a Kölnische Zeitung tudósítója előtt, hogy kizártnak tartja, hogy Görögország a négyesszövetség oldalán beavatkozzék a világháborúba. Eltekintve az antagónizmustól, amely Itáliával szemben Albánia, az aegoi tenger és Kisázsia kérdésében fennáll, a közvéleményben gyökeres változás történt. A király népszerűsége változatlan s a hadsereg feltétlen az ő pártján áll. Energikusan megakadályozzák azokat a kísérleteket is, amelyek azt célozzák, hogy az országot utcai mozgalmakkal ugassák be a kalandba. Az angol presszió miatt a legnagyobb az ékeskedés az országban.

Görög hivatalos támadás Anglia ellen.

Athén. A Stnapi című félhivatalos görög újság vezércikke megállapítja, hogy az angolok a megszállott gei észigeteken valóságos rémuralmat teremtettek. A cikk, amely politikai körökben élénk feltűnést keltett, a következőket írja:

— Mikor az entente a központi hatalmakkal hadbeszálott, több ízben kijelentette és hangsúlyozta, hogy csakis a kis államok érdekeinek megvédésére, a szabadság és a civilizáció szent jegyében kezdett háborút. Nem tudjuk, hogy ezek mellett a jelszavak mellett megmaradtak-e, de ha a viselkedésüket kísérjük figyelemmel, akkor sajnálattal látjuk, hogy minden jogot és egyezményt lábbal tipornak. Az entente, illetve különösen az angolok mindent elkövetnek, hogy bennünket görögöket is a háborúba sodorjanak. Minthogy a diplomácia útján ez nem sikerült, erővel akarnak ráuk hatni. A szigeteket, a melyeket fiatal vére árán szereztünk, megszállták és a lakosságot a legghaláltanabb bánásmódban részesítik. Az angolok így tetteikkel maguk cátojják meg fennem hirdetett jogvédő szerepüket. Kegyetlenségük az inkvizíciók idejét juttatja eszünkbe. A görög tengerpartot blokkád alá vették. Meiszigetet bombázták, a preusi kikötőből, mint a tenger kalózái, elviszik a kisebb bárkákat, az anatóliai parton a földhözragadt szegény parasztnép hegyeit lopkodják el. Mytilénén és Lemnoson kifosztják a kereskedők üzleteit és még a fejletlen kis leányokon is erőszakot követnek el. A század lovagjainak merik megukat nevezni ezek után. Vajon milyen nevet érdemelnek? Azok, akik teleküllölték a világot azzal a „brutalitással”, hogy a német gránátok egy templomot találtak most a hwröh templomokat rombolják le. A tetteik majd igaz megvilágításban fognak élénk kerülni, ha majdan megírják a ma történelmét. Addig is az a vizsgálatalásunk és megcnyugvásunk, hogy a köz-

ponti hatalmak szövetséges hadai mindezeket nagyon drágán fogják megfizettetni az angolokkal, az újkor kalózaival.

Anglia együttes akciója Görögországgal?

Athén. A Nea Imera írja: Mihelyt Venizelo kormányra lép, Anglia ajánlatot fog tenni, amely szerint százötvenezer főnyi expedíciós sereget Szalonikiben partra szállít, amely csatlakozik a görög sereghez abból a célból, hogy Törökországot együtt támadják meg. Ugyanekkor előterjeszti Anglia a közös szárazföldi operáció tervet Konstantinápoly ellen.

Szövetséges követek tárgyalásai Bratianuval

Bukarest. Busche német követ, utána pedig Czernin Ottokár gróf osztrák-magyar követ diszkussziót folytattak Bratianu miniszterelnökkel.

O'ass repülőgépek Romániának.

Kopenhága. A román kormány által Oroszországtól vásárolt három repülőgép megérkezett Bukarestba.

Ghenadiew mögött Oroszország áll

Lugano. Bulgáriában sokan meg vannak győződve, hogy Ghenadiew merényletei mögött Oroszország áll.

Elzüllött uri-fiu.

— Meggyalázta az apja emlékét. —
Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Temesvár, július 15.

Pricz Sándor, egy követségi irodaigazgató fia, annak idején elvégezte a kadétskólát és zászlós lett a közös hadseregben. Megbízhatatlan életmódja, iszákos természete miatt kénytelen volt hamarosan levetni a tiszt egyenruhát és mint rokkantot felmentették a katonai szolgálat alól. Mindez még békeidőben történt. A mozgósítás során Priczet is behívták és mint egészségügyi katonát beosztották a sárospataki kórházba szolgálattételre. Ott elő is lépett elsőosztályú egészségügyi katonának és a szakaszvezetőségig vitte.

Ez év február havában Verner hadnagy, Pricz telebbvalója átadott neki 391 koronát azzal, hogy fizetéseket és bevásárlásokat eszközöljön. Priczet a sok pénz kísértése bűnre vitte; még azon éjszaka elmulasztott 148 koronát több kávéházban, vendéglőben, mulatóhelyen. Reggelre jelentette a hadnagynak, hogy a 148 koronát elsikkasztotta. Verner hadnagy feljelentette a bűnös fiatallembert és a temesvári hadosztálybíróaság elő került az ügy, amelyben tegnap tartották meg a tárgyalást.

Pricz Sándor vádlott azzal védekezett, hogy gyenge természetű ember, akit ellenállhatatlan vágy vonz az italhoz. Ezt a szerencsétlen bajját apjától örökölte, aki szintén iszákos természetű ember volt. Erkölcsebbeli fogyatékoságát érzi, de nem tehet ellene.

Ezt a védekezést azonban megcáfolták azok az iratok, amiket a stuttgarti osztrák-magyar követségtől szereztek be, ahol Pricz apja irodaigazgató volt. Az iratok szerint az irodaigazgató soha nem ivott szeszes italt és kifogástalan életet élt. A család ismerősei ellenben bizonyították, hogy a fiatal Pricz már gyermekkorától kezdve hazudozó, meghizhatatlan természetűt árukt el.

A hadbíróaság a bizonyítás után meghozta ítéletét és Pricz Sándort négy havi börtönnel sújtotta. Az ítélet jogerős.

Arad jövő évi lisztje.

(Teljes bizonytalanság. — Mit tett Nagyvárad, Szeged, Győr?)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 15.

Mindennél fontosabb most az a kérdés, miként tud gondoskodni a város a polgárság lisztzükségletéről 1916. év augusztusáig. Az aradi kereskedelmi és iparkamarát kereste meg a tanács, hogy a lisztellátás legjobb módjára mondjon szakvéleményt és mint Varjassy Lajos dr. kamarai titkár az Aradi Közlöny tudósítója előtt kijelentette, a kamara e tárgyban készülő emlékiratát, mihelyt a kormány-nak a gabona őrlésére és forgalomba hozatalára vonatkozó rendeletei a napokban megjelennek, azonnal anélkül elvisszi és azután rövidesen a tanácshoz kerül, hogy az élelmezési bizottsággal tárgyalathassa és a közgyűléssel döntessen a nagyjelentőségű kérdésben.

— A kérdésben nem kell sürgősen dönteni — mondotta Varjassy dr. — mert még ha nem is hosszabbítaná meg a kormány a városoknak a bevásárlásra és gondoskodásra szeptember 15-ikéig megszabott terminust, akkor is régrünk és figyelhetjük az időközben mást tett intézkedéseket, szereshettünk tapasztalatokat. Az ország városai közül már többen foglalkoztak az ügyvel és mint hogy a polgárság életére döntő befolyású lesz Arad város közgyűlésének állásfoglalása, anélkül, hogy vitatnók amaz elvi álláspont helyállóságát, hogy a városi ellátás és bevásárlás költségei, mégis jobb a szabad forgalomnál, már az eddig tudomásunkra jutott tényeket ismeretjük. A múlt tapasztalatai, a drága tengeri liszt, a rossz kenyér arra tanítanak, hogy ezekben a kérdésekben a lokális viszonyok ismerete nem elégséges, hanem a másutt történt hibák és helyes intézkedések nyújtanak biztos utmutatót a teljesen új és csak egy világháboruban elképzelhető helyzetekben.

Nagyvárad város

tegnap tartott közgyűlésén nagy vitát keltett a városi tanács javaslata, hogy a lakosság gabonával és liszttel való ellátását Nagyvárad városra továbbra is kezében tartsa, mivel a lakosság nincs abban a helyzetben, hogy szeptember 15-ig beszerezhesse egy évi szükségletét. Továbbá javasolta a tanács, hogy a vásárlási engedélyt szeresse meg a város, még pedig egy évre, 1200 vagon buszra és 170 vagon zabra s egyben kérje a törvényhatóság a kormánytól a vásárlási határidő kitolását ez évi november 1-éig; végül emelje fel a miniszter a magáncsok által beszerezhető havi 10 kiló buszát legakább 15 kilogrammra.

A tanács javaslatával szemben több bizottsági tag a hatósági kezelés költségei voltának hangsúlyozása mellett azt indítványozta, hogy a hatósági kezelés helyett a város közönségének liszttel való ellátását bízzák a szabad forgalomra a malmok, vagy más faktor közbenjöttével. Így a városnak nem kell mintegy 5 millió koronát befektetnie a gabonába.

Lukács Odón főjegyző, az élelmezési ügyosztály vezetője két ízben is kifejtette a hatósági kezelés szükségét.

A közgyűlés többsége azonban visszautasította a tanács javaslatát, hogy a kérdés alapos tanulmányozása után újból tegyen javaslatot, még pedig sürgősen, a még a hónapban tartandó rendkívüli városi közgyűlésnek.

Tekintve a kérdés fontosságát, Rimler Károly polgármester és Lukács Odón főjegyző tántastak Budapestre s úgy a kereskedelem-

ügyi, mint a belügyminisztériumban tárgyaltak azokkal a faktorokkal, a kik a kormány rendeletét készítették s egyáltalán ezt az egész kérdést intézik.

Szeged város

rendkívüli közgyűlést tart, hogy e kérdésben döntson. Cicatricis Lajos főispán a következőleg nyilatkozott:

— Szegednek természetesen feltétlenül biztosítani kell magát, hogy egy újabb évre elégséges mennyiségű gabonával el legyen látva. Az ellátásra kétféle mód is kínálkozik. Az egyik az, hogy a város maga vásárol gabonát, a másik pedig, hogy vásárlási jogosultságot szerez megbízható kereskedők részére, természetesen szegedi kereskedők részére, a kik kötelezettséget vállalnának arra, hogy a város részére szükséges gabonát megfelelő árért szállítsák.

Ez az utóbbi látszik a legmegfelelőbbnek, mert a másikkal több hátránya van. A városnak milliókat kellene gabonába befektetnie, nincsenek alkalmas raktárai és helyiségei, melyekben mintegy 800 vagon gabonát fel lehetne halmozni, végül igen sok gondot okozna a felhalmozott gabona forgatása és kezelése.

Sokkal előnyösebb a városra nézve, hogy bejelenti, mennyi gabonára van szüksége és ennek beszerzését megbízható szegedi kereskedőkre bizza.

A rendkívüli közgyűlés időpontja még nincs meghatározva. Még kell várunk, míg a Haditermény Irtekesítő Részvénytársaság működése kialakul s az eladási feltételek nyilvánosságra jutnak. Ez júliusban dűlőre jut s akkor megtarthatjuk a rendkívüli közgyűlést.

Győr város

tanácsa úgy határozott, hogy a város szerzi be a gabonát és már kért is a minisztertól vásárlási engedélyt. Azonban a közönség körében ez nem keltett teljes megnyugvást. Mindenki, a ki a várostól azután gabonát akar venni, az előjegyzeteti magát már most és 10 korona óvadékot tesz le.

A kereskedők a vevők részére az egész év folyamán szükséges liszt jegyzése alkalmával biztosítékot és pedig waggononként 1200 koronát kötelesek adni, mely óvadék a liszt árának akár a békekötés, akár román buza behozatala, akár más egyéb, de most át nem tekinthető konjunktúra következtében várható veszteség pótlására szolgál.

— Ha egy évre gabonát jegyzünk elő a városnál, a mai áron 40 K-jával métermázsánként, mi lesz szeptember után, ha 36-50-nál is olcsóbbra száll a gabona ára? — vetik fel a kérdést.

Ha a városnál jegyezzük az évi mennyiséget suly szerint, ki biztosít bennünket arról, hogy lesz-e tiszta lisztünk? lesz-e elég nullás- és főzölisztünk?

Hogyan jegyezzünk egy évre való gabonát, amikor annak kiörlési szabályait sem ismerjük? A mai rendeletek magyarázása szerint senki se jut elég főzöliszthez és nullásliszthez. A kenyérliszthez kiszabott finomabb liszt oly kevés, hogy a legzserényebb háztartásban nem elég. Azt se tudjuk, hogy az egész évre előjegyzett gabonából kapunk-e tiszta lisztet? vagy ismét kevert lesz-e kenyérünk lisztje? Kapunk-e hozzá darát? Mit csinálunk a korpával?

Biztosít-e bennünket a város arról, hogy a mai legmagasabb árak csökkenésével, az egy évre előjegyzett gabonánk is részesül azokban az előnyökben, amelyeket az árak esése nyújt?

És ha szeptember 15 én túl a gabona ára a 36-50 K. alul fog szállani, az általunk egy évre előjegyzett gabonát mi nem kapjuk olcsóbban, mint 36-50 K.?

Mindezekre a kérdésekre Farkas Mátyás polgármester így válaszolt:

— Azok, akik igénybe veszik a város közvetítését és most jegyeznek a lisztre, nem a negyven és fél koronás árral kapiák egész évben a lisztet. Most még az az ár, amelyet a lisztzükségletért az egyes polgároknak fizetni kell, meg sincs állapítva. A város biztosítja ugyan a jegyzett mennyiségben az egész évi lisztzükségletet, de annak átvétele oly mértékben történik majd, amint a lisztet jegyző polgárok megkivánják annak leszállítását. Az átvételhez képest fizeti ki a város a gabonát, az átvétel idejére előírt árakon. Ennek folytán a közönség sem a negyven és fél koronás árat fogja fizetni egész évi lisztzükségletéért, hanem azt az árat, amely a neki szállított részlet átvételkor van érvényben.

— Miután a miniszteri rendelet megengedi, hogy a polgárság a maga házi szükségletét szeptember tizenötödikéig becserezze, s egyben nem köti ki, hogy a lisztet keverni is köteles, ugyanez áll erre az esetre, amikor a város teljesíti polgárai helyett és megbízásából a lisztmagbeszerzést, s miután ez az egész évre szükséges mennyiségben fog megtörténni, a liszt tulajdonos polgároknak nem lesz szükségük arra, hogy háztartásuk szükségletének teljes biztosítására a lisztet kukoricával keverjék. A nullás és főzöliszt mennyisége az őrléstől függ, amit miniszteri rendelet fog majd szabályozni, s ez ép úgy vonatkozik a polgárokra, ha egyénenként veszik meg a gabonát és őrltetik ki, mintha a város szerzi be számukra a lisztmagot. Ez vonatkozik arra a kérdésre is: Hogyan jegyezzünk egy évre való gabonát, amikor a kiörlési szabályokat nem ismerjük? A szabályok egységesek lesznek, s az mindenkire fog vonatkozni. Az egy esztendő pedig hosszú idő, az tény, de a jövő nemismerésében, a mindenesetre való gondoskodás jegyében történik az egész akció. Hogy a liszt mellékterményeivel mi lesz, arra most még választ nem adhatok, az majd a malmokkal történő tárgyalásoknál kerül megállapításra.

— A város teljes erejével azon lesz, hogy a lisztmagot jegyző polgárok érdekeiben járjon el, természetesen anélkül, hogy az ösöpolgárságra ebből hátrány szármassék. Előre nemlátható meglepetésekre ezért kell a jegyzésnél métermázsánként tíz korona óvadékot letétetni azoknak, akik gabonára jegyeznek. Későbbes deficitjét ebből fedezné a város, ha azonban így előreláthatatlan eset nem fog bekövetkezni, a teleknek beszámítják a letett óvadékot.

A győri kereskedők és pékek a városi tanács tervét nem fogadták el, mert nem akarják ök 160-200-an az 50 ezer lakosért a rizikót vállalni, hanem azt követelik, hogy a kockázatot egyedül a város viselje.

A nyári idény küszöbén

elköltözés, lakásváltoztatás esetén, tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy új lakalmukat, a lap pontos szetküldése szempontjából — legutolsó tartózkodási hely megjelölése mellett — a kiadóhivatalba idejekorán közöljék.

Pflanzer-Baltin seregei átkeltek a Dnyeszteren

(Népszerűtlen már az orosz fővezér a seregeknél. — Oroszország ipari válsága.)

— Hivatalos távirati tudósítás. —

Szófia—Budapest—Hága, július 15.

Nem tört meg az oroszok ereje?

Szófia. Az orosz hadügyminiszter nyilatkozott a Ruszkoje Szlovo munkatársa előtt s kijelentette, hogy a mostani balsikerek nem törhetik meg erejüket. Hogy a kitűnően felfegyverzett ellenséget legyőzhessük, elegendő hadiszerrrel kell magunkat ellátni — mondotta a miniszter.

Bizakodó orosz szakvélemények.

Pétervári. A *Novoje Wremja* és a *Rjecs katonai szakértői* konstatálják, hogy bár a szövetségesek az oroszokat Galiciából kiszorították, szétverni, eltozni őket nem sikerült. A német offenzívát Prasznyznál megállították.

Miért van nyugalom a galíciai fronton.

A sajtóhadiszállásról jelentik: Azon a napon, amelyen Kelet-Galiciában a Knystinopol—Kamionka—Strumilowa vonalban, aztán a Bug nyugati partja, valamint tovább délre a Zlota-Lipa mentében állást foglaltunk, engedelmet kaptam arra, hogy rövid időre meglátogathassam hadseregünk ott levő csapatait. Erre az az alkalom szolgált, hogy az ebben a vonalban beállt viszonylagos nyugalomról kiadott hivatalos jelentéseket különféle kormen-tárokkal kísérik.

Bőven alkalmunk volt nemcsak arra, hogy az említett területen beállt nyugalomról győződjünk meg, hanem arra is, hogy a csapatok harcias hadikészültségéről is meggyőződést szerezzünk.

Mindenekelőtt ki kell emelni, hogy ezt a nyugalmat semmiképp sem valamelyes előbbi események kényszerítették rá csapatainkra, hanem kizárólag csupán az, hogy ez a nyugalom ellenségtől nem háborított átcsoportosítási lehetőségét ad ama csapatoknak, amelyek számos héten át való előnyomulásuk alatt egyetlen napot sem töltöttek el harc nélkül. Az ismét normális, de külsőleg dolgozó életű Lembergől, amelynek utcáit lovagló tábori csendőrök élénkítik, a leberg-sokoli műuton Zsolkieven át Mosti-Wiekieg és innen a Bug mentén fekvő friss és pompás állásokban levő csapatainkhoz anélkül értünk, hogy a több órák ut alatt a Bug keleti partjáról egyetlen lövést is hallottunk volna. Ugyáltszik, hogy a légénység a legnagyobb bosszúsággal használja az ást a fegyver helyett.

A mikor innen a déli szárnyhoz érkezünk, engedelmet kaptunk arra, hogy rövid időt lövészárkainkban töltsünk. Ezek a lövészárkok az ott eléggé egyenesen folyó Zlota-Lipa nyugati partján fekszenek, 1200 lépés távolságra a keleti parton megszakítatlanul egészen Gologonyig futó pompás helyen levő ellenséges lövészárkoktól. Ez utóbbiakon valamennyi környékbeli falu egész lakossága dolgozni kényszerült. A levegőben egyes lövések hangja bug, két orosz úteg olykor-olykor arra kényszeríti fáradt ágyúit, hogy nem nagyon fontos módon jelt adjon jelenlétéről. A gus sőtétzöld lombok közül vagy látszólag a sáncokból egy művésziessen maszkírozott ágyúeső vétót mond az ellenségnek s ezután ismét sokáig mi sem törí meg a tikkasztó dólután

csendjét. Egy haubitz-állásból könnyen át lehet tekinteni az egész ellenséges állást s olykor a sötét lövőrésekből világító fény csap át. A szibériai vadászok, a 16. finn lövészesred a 4. finn lövészdívízió maradványa, az orosz hadsereg elitje készülődik és még mindig reménykedik az épen egy temető mellett elhúzódó lövészárkokban.

Röviden ezután kérdést intéztem a parancsnokhoz, vajon meg tudják-e tartani az oroszok állásaikat.

— A meddig tüzéségem megengedi, hangzott ő excellenciájának egykedvű válasza.

Itt és Lembergben néhány igen érdekes részletet hallottunk az ellenségről. Március közepén, tehát még Przemysl átadása előtt, transzport érkezett Szibériából, hogy Sadowa Wyisemába erősítésként tolják előre. Lewandowkánál azonban vasuti szerencsétlenség történt, amikor 20 orosz tiszt és több száz főnyi légénység életét veszítette. A légénységet a helyszínén eltemették, a tisztek holttestét pedig koporsókban Lembergbe szállították. Egy megsebesült kapitány, aki gyógyulását ott várta be, arról értesítette ápolónőjét, hogy a szibériaiak nem akartak hazulról elindulni, mert állítólag elmesélték nekik, hogy apáik, fiaik, testvéreik azért jöttek Galiciába, hogy az utmenti sírokat hullájukkal töltsék meg. Sőt az esettel kapcsolatban Szibériában még fölkelés is történt, amelyet csak nehezen tudtak leverni. E figyelmeztetéseknek az volt a következményük, hogy a figyelmeztetők közül többet catorgira, azaz kényszermunkára ítéltek.

Az oroszok állítólag Wolhyniában és Ukrainában minden rendelkezésre álló erejüket összeszedik. Ott az ukrainai lakosság fölkelését akarják szcenírozni s e célból az oroszgyűlölő ukrainaiakat onnan eltávolítják a helyüket nagyoroszokkal pótolják. A nekik különösen kedves galíciai származású elemet pedig Kievbe szállították.

Átkeltek csapataink a Dnyeszteren.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: A Dnyesztertől délre eső bukovinai szakaszon ma éjjel heves ágyuzást kezdtünk a Dnyesztert védő orosz állások ellen, amelyeket az éjszaka homályában meglepve, ágyúink valóságos elborítottak gránátokkal és srappellekkel. Reggelig szakadatlanul egyre fokozódott erővel tartott a rettenetes tüzelés. Az ellenséges hadállások meginogtak, úgy, hogy a kora délutáni órákban csapataink az *Uscie Biskupie* mellett rohammal kikényszerítették a Dnyeszteren való átkelést. A fedezékekben napok óta zavartalanul pihenő és meglepett ellenség s gondosan előkészített tüzéségi tüzeles következtében igen érzékeny veszteségeket szenvedett, azonkívül számos foglyot is ejtettünk.

(Höfer, akinek jelentése az elmúlt 24 óra eseményeit öleli fel, éppaz ma adja hírül, hogy a Dnyeszter eme szakasza részünkre sikeres harcok fejlődtek és hogy sok foglyot ejtettünk. (A szerk.)

Kitértek az oroszok Maekensen seregel elől.

Rotterdam. A *Times* szerint az oroszok Maekensen elől nyolc kilométerre vonultak vissza észak felé.

Harok a Vjeprz mellett.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: A besszarábiai fronton csaknem teljes a nyugalom. Annál hevesebbek azonban a harcok a Vjeprz-folyónál. Az oroszok ellentámadása Zamoscénél sikertelen maradt. A Zamosce környékén lévő magaslatokon elhelyezett szövetséges útegek két napi heves tüzelés után elpusztították az összes orosz állásokat. A szövetségesek a Vjeprz-Bug-szakaszon tért nyertek.

Besszarábia határait megerősítik az oroszok.

Bukarest. A besszarábiai határon szünetel a polgári forgalom. Orosz munkások aknákat raknak le, drótkadályokat készítenek a határ mentén.

Osszoviec előtt.

Kopenhága. A Ritzau táviratiügynökség közli pétervári levelezőjének értesülését, mely szerint a német front közvetlenül Osszoviec orosz erőd előtt áll, mindamellett a vár nincs körülszárv, s mint korábban, még most is megfelel feladatának mint az orosz vonal támaszpontja. Osszoviec nem erőd a szó szoros értelmében s nincs is ostromra berendezve.

Orosz miniszter a zsidóüldözések ellen.

Hága. Secebatov orosz miniszter a tóhadiszállásra utazott. Utazása kapcsolatos a hadi területen folytatott zsidóüldözéssel, melyet a miniszter helytelenít.

Késő, kedves Miklós . . .

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: Egy magasabb orosz tiszt, aki ismeri a cár és Nikolajevics Miklós nagyherceg viszonyát, azt mondta el, hogy az oroszok minden veresége — elégtétele a cárnak. Nem azért, mintha a cár nem szeretné a hadseregét, hanem mert Miklós nagyhercegről igen rosszkedvűen szokott nyilatkozni. A nagyherceg valóságos ránkényszerítette a cárt, hogy írja alá a moszkovitái parancsot. Így ahányszor a nagyherceg tervei esőtörtököt mondanak, a kudarokban a cár a saját felfogásának igazolását látja.

Két héttel Lemberg visszafoglalása előtt egy orosz katona, aki megszökött az orosz seregéből, ezeket mondta:

— Elég volt a tizenegy hónapból. Mit akar az a...? (Itt egy durva orosz káromkodást mondott a cárra.) Azt hiszi, hogy mind megvesztünk? A Kárpátokban egy millió embert vesztett el s vissza kellett vonulnia. S most egyszer s mindenkorra elvesztette a galíciai hadjáratot. Biztosíthatom önt, hogy a hadsereg hangulata felér egy összeesküvéssel. A hadsereg egészen demoralizálódott. Nikolajevics nagyherceg a lengyel szedekhez eszkel a szavakkal fordult:

— Derék katonáim! Harcoljatok bátran az ellenség ellen és én visszadom nektek a lengyel királyságot és én leszek a királytok.

A lengyelek azonban egymás közt ezt mondogatták gúnyosan:

— Késő, kedves Miklós!

A legelső alkalommal azután meg is adták magukat.

Török győzelmek minden fronton.

Tárgyal az entente Konstantinápoly felosztásáról.

— Hivatalos távirati tudósítás. —

Konstantinápoly. (Hivatalos) A főhadiszállás közli:

Dardanella-front: A július tizenkettedikéről tizenharmadikára virradó éjjelen az ariburnui szakaszon jobbszárnyunk felderítő-osztagai ellenséges lövészárkokban bombahüvelyekkel telt ládákat zsákmányoltak. E szárnyon visszavertük az ellenséget, amely lövészárkainkhoz közeledni próbált. Balszárnyon az ellenség, amely támadásoktól tartott, egész éjjel világító kövéseket adott le és állandó gyalogsági tüzelést folytatott az üres levegőbe.

Szed-il Bahr. Julius 13-án reggel az ellenség könnyű ágyutüzélést kezdett az egész arcvonalon. Délután négy órakor heves tüzérési előkészítés után balszárnyunk ellentámadásba ment át, a melyet többször megisméltelt. Feltűzött szuronnal végrehajtott ellentámadásaink az ellenséges osztagokat súlyos veszteségeik mellett visszavetették. Ezenkívül az ellenséget, a mely e hó tizenkettedikén az e szárnyon levő lövészárkaink egy részéhez közeledett és ott megmaradt, támadásaink elűzték és régi állásaiba vetették vissza. Tizenegy angolt, a kik nem menekültek idejében, foglyul ejtettünk. Anatoliai parton levő ütegeink sikeresen avatkoztak be Szedil-Bahr mellett tizenkettedikén és tizenharmadikán folyt harcokba. Két ellenséges torpedózuzó, amely egészen Kerevizdére vidékéig hatolt be és balszárnyunk ellen kövéseket adott le, eme ütegeink precíz tüzelése következtében elmerült. Ellenséges torpedózuzók egyikét, amely rendszeren a szarozsi öbölben cirkál, tegnap, amikor tulságosan közel merészkedett a parthoz, tüzérségünk két követéssel találta, torpedózuzó azonnal az öbölben levő egyik sziget mögé menekült és csak éjjel hagyta el az öblöt.

Mezopotamiai front.

Egy ellenséges motoros naszádot, amely július tizedikéről tizenegyedikére virradó éjjelen Karneatól nyugatra az Eufrátes gáthoz közeledni próbált, őrségeink tüzelése elűzött. Tizenegyedikén reggel az ellenség ágyunaszádjainak védelme alatt a száraz föld feől támadást kísérelt meg. A folyópart e részén csapataink heves ellentámadása következtében azonban kénytelen volt hanyat hontok menekülni és teljes vereséget szenvedett. Ellenség veszteségei e harcokban igen nagyok.

A többi arcvonalon nem történt jelentős változás. (Miniszterelnökség sajtóosztálya).

Alku a medve bőrre.

Athén. Olasz lapok szerint folyamatban vannak tárgyalások Konstantinápoly birtoklása felől. A leg-

ujabb javaslat szerint a Boszporuszt és P. r. at az oroszok kapják, Sztambul és Galatát a franciák és a Dardanellák déli szigeteit az angolok.

Hol lehet legolcsóbban élni?

(Az Aradi Közlöny életmiser razzijája a szomszédos vármegyékben.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 15.

A lövészárkokból kimaradt polgárság legnagyobb gondja most az: hogyan lehetne legolcsóbban megélni s ha már a legilletékesebb tényezők nem gondoskodnak az olcsó megélhetésről, akkor ki-ki önmaga szeretné ezt a nehéz problémát megoldani — saját maga számára. Mi megkönyviteni igyekeztünk a publikum számára ennek a kérdésnek a leghelyesebb keresztyvitelét és kipuhatójuk, hogy az Aradhoz közel eső vármegyéknek mely járásai-ba volna érdemes költözködni, mely járásokban a legolcsóbb a megélhetés?

Alább közöljük Arad megye, Békésmegye, Csanád- és Hunyadmegye egyes járásainak hivatalos árait. Ezekből az adatokból megállapítható, hogy mely községekben legalacsonyabban az életmiser-árak — papirosoan.

Az említett vármegyékben ugyanis alig néhány járásban szabták meg a főszojabiróságok az élelmi cikkek maximális árát, ami azonban nem azt jelenti, hogy csak ezekben a járásokban volt túrhetetlen a drágaság, hanem jelenti azt, hogy a járások legelső tisztviselői itt szűkségének tartották az erőlyes beavatkozást. Mi még számos helyet tudnánk megnevezni, ahol szintén szükség volna a maximális árakra, azonban értéketlen okból, nem állapították meg azokat. Adataink különben a következők:

A Borossebesi járásban ezek a maximális árak vannak érvényben:

	K. f.
1 liter tej	—24
1 liter tejfél	1-20
1 liter oltott tej	—40
1 kiló tehénturó	—60
1 kiló vaj	4—
1 darab tojás	—08
1 kg. burgonya	—14
1 kg. kenyér	—60
Csirke kilogramonként	1-60
Kövér liba kilogramonként	3-20

Békésmegyében

gyulai járásban a megállapított hatósági árak ezek:

	K. f.
Egy liter tej	—20
Egy liter tejfél	1-40
Egy kg. tehénturó	—80
Egy kg. vaj	3—
Zöld bab (literje)	—20
Tojás darabja	—10
Új burgonya kilogramja	—20
Nagyobb csirke párja	4—
Tyuk darabja	3-20
Sovány liba darabja	5—
Kövér liba kilogramja	2—
Sovány rucsa darabja	2-50
Kövér rucsa kilogramja	2—

Csanádmegye.

A battonyai járásban:

	K. f.
1 tojás	—07
1 liter tej	—24
Vaj klgr.	4—
1 liter tejfél	1-20
Rántani való csirke párja	2-40
Sütni való csirke párja	2—
Rucsa, liba, tyuk klgrja	2—
Zöld bab klgrja	—34
Új burgonya klgrja	—30

A nagylaki járásban:

	K. f.
1 darab tojás	—02
Új burgonya klgrja	—28

Hunyadmegyében:

Déva városában:

	K. f.
1 liter tej	—24
1 liter tejfél	1—
1 klgr. vaj	3-20
1 darab tojás	—06
1 klgr. zöldbab	—50
1 pár csirke (sütni)	2-3—
1 darab tisztított rucsa	3-5—
1 darab tisztított liba	8-10—
1 klgr. kenyér	—50

A dévai járásban, mint Déván.

Ügylátszik, mintha a gyulai járásban volna legolcsóbb az élet, a hivatalos adatok szerint. Természetesen nem tudhatjuk, hogy a gyakorlatban milyen árak szerepelnek. A hivatalos papírosárkokban, sajnos, már nem sokat bízhatunk. Aradon is sokat buzgólkodott a rendőrség, de fájdalom, ma már a közönség nem sok hasznát látja. Ma például Aradon 14-16 fillér volt a tojásnak darabja, holott a hatóság sok ezret hozott forgalomba néhány nappal ezelőtt. Hogy méris mi az oka a drágaságnak, arra igazán nem tudunk választ adni.

H I R E K. LEGÚJABB.

Erkezett éjjel 3 órakor.

(Táviróda cenzurálva.)

Lugano. Tegnap délután a Palazzo Braschiban minisztertanács volt, amely a kabinetnek tárcanélküli miniszterekkel való kibővítésével foglalkozott. A leghíresebb baloldali képviselőt is bevonják a kabinetbe.

Bécs. Seidel Ferdinánd reichsrathbi képviselő, népfőlkelő hadnagy, az északi harctéren elesett.

Krakó. Busk városa, a Bug mentén, amely Badeni gróf tulajdona, lángokban áll.

Kopenhága. Olaszország, hogy Görögországot megnyerje az ententének, telejaniotta neki Tripoliszt és Libiát. Olaszország kapná Franciaországtól Tunisz keleti részét, Dél-Albániát és a szmirnai kerületet.

Berlin. A francia tengerészeti minisztérium közölte, hogy a francia hajóraj július 5-ikén két német tengeralattjárót a La-Manche csatornában gránátokkal súlyosan megsértett. Hivatalosan megállapították, hogy német tengeralattjárókról szó nem lehet. A francia hajók angol tengeralattjárókra lőttek tévedésből.

Berlin 19 orosz fogoly esküvel tett vallomásától megállapították, hogy az orosz katonák Budwiczében német származású evangélikus oroszokat, 27 férfit, két asszonyt felakasztottak. A kivégzés egyetlen oka az áldozatoknak német neve volt. A kivégzésnél jelen volt a 105. gyalogezred ezredese, aki szerencsétlenül meggrugdosta.

Páris. Egy repülőgép, melyben Lilley ismert repülőgép-építő ült, Brighton felett tüzet fogott. Lilley elesett.

Bécs A spanyol nagykövet megtekintette a groedingeri (Salzburg melletti) szerb fogoly táborát. A szerb tisztek megelégedésüknek adtak kifejezést. Kérték, hogy levelezésüket gyorsabban továbbítsák és kenyerüket teljesítették. A nagykövet teljes megelégedését közölte a külügyminisztériummal.

Vilmos császár a zsidók Messiása.

(A párisi lapok Harun al Rasidja.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 16.

A lodzi zsinagógában különös esemény játszódott le a minap. Egy német generális köpenybe burkolódva megjelent a zsinagógában és a templomba nagy számban egybegyűlt ájtatoskodó emberekhez így szólott:

— Én vagyok a Messiás, akit ezer éve vártok. Megváltalak benneteket.

A magát megváltónak mondó német tábornok — így meséli az ötletes „Matin”, amely olvasó publikumának érzékeny és jámbor történetekkel szolgál — II. Vilmos német császár volt.

A Matin a németek nagy uralkodóját igen gyakran „kiszorkezteti” és úgy szerepelteti, mint a világháború Harun al Rasidját. Egy ízben burnusban, mint mohamedán lelkészt ábrázolta Vilmos császárt a „Matin” egy fotográfiája. A kedves és humoros francia zsurnál slapos írtésülés alapján már azt is jelentette, hogy a német császár régen áttért a mohamedán hitre, mert minden áron meg akarja nyerni a szennussziak és a többi északafrikai törzset.

Vilmos császár alakja rendkívüli módon foglalkoztatja a francia olvasóközönség képzeletét. A császár egyszerre, egyidőben három helyen is megjelenik. Megesett, hogy komoly francia lapok tudni vélték és jelentették is, hogy a „Kaiser” egyazon órában Lodzban, Lilleben és Berlinben volt. A francia nép szemében Vilmos császár legendás, misztikus alak és megkívánják kedvelt lapjaiktól, hogy szenzációs hazugságokkal, akárhogy, de hírcsemegével szolgáljanak a németek uralkodójáról.

A „Matin” most kivágta a tromfot és megvette a császárt a zsidók Messiásának.

— A horvát bán a királynál. Bécsből jelentik: Skerlecz Iván báró horvát bán két óra hosszat tartó magánkihallgatáson volt a királynál.

— Az első vétel az aradmegyei termésből. Néhány nappal ezelőtt írtunk róla, hogy a Hadi Termény Részvénytársaság már megbízást adott az új termésű gabona vásárlására egy aradi társaságnak. Ez a cég Steiner Ferenc és Goldschmiedt Sándor (és nem Goldschmiedt Mihály, mint ahogyan legutóbb tévesen közöltük.) A társas cég már megkezdte a vásárlást Aradmegyében. Az új termés legelső eladói a következők: Karolyi Gyula gróf, Biro Albert, Török Géza, Török Andor, Kristyory János.

— Dicsérő elismerés Mülek Lajosnéknak. Temesvárról jelentik: Hess Rezső altábornagy, katonai parancsnok, ma kiadott 157. sz. napiparancsában dicsérő elismerését és köszönetét fejezi ki Mülek Lajos dr. közjegyző nejének, aki múlt év november hó eleje óta tuzugó serénységgel és fáradozással gyűjtött nagyobb összegeket és ezen a révén igen tekintélyes mennyiségben lenetait ruhadarabokat küldeni a fronton harcoló derék katonáinknak. Mülek Lajosné, mint az aradi közönség előtt ismeretes, katonáinknak téli meleg ruhákkal ellátására indított gyűjtést kitűnő sikerrel.

— Letartóztatott nagybirtokos. Gráczban tegnap letartóztattak egy Wrentschur nevű nagybirtokost, akinek Mahrenbergben nagy kiterjedésű uradalma van. A nagybirtokos ellen az eljárás azért indult meg, mert több százezer koronáért marhákat vásárolt és a tömeges vétellel mesterségesen felhajtotta a marhák árát.

— Mikes Gábor dr. — tiszteletbeli rendőrfőkapitány. Temesvárról jelentik: Mikes Gábor dr. rendőrkapitányt, a bünyeyi csatály vezetőjét, Joanovich Sándor kormánybiztos, főispán a mai napon kinevezte tiszteletbeli rendőrfőkapitánynak, aki a minőségben a pol-

gármester hezéhez nyomban letette a hivatali esküt. Mikes dr. a szabadságra ment Bee Ferenc főkapitánytól átvette a főkapitányi hivatal vezetését.

— Jelentkezzenek Rohr József őrmester rokonai. A következő sorok közlésére kértek föl bennünket: Felhívás! Az 1854. évben Aradon a 7. ulánus ezrednél szolgált Rohr József őrmester. Aradon, vagy a környéken élő rokonai saját érdekükben sürgősen jelentkezzenek az Aradi Közlöny kiadóhivatalában (József főherceg-ut 22. szám.)

— Letartóztatott katonaszabadjó. Kassáról jelentik: Lusztig Wolff Vilmos kassai lakos ellen nyomozás indult meg Vukovics dr. katonai tanácsos feljelentésére, amiatt, hogy a néptöklési bemutatásról szóló hivatalos jegyzéknek egyik lapján Braunfeld Sia néplelkelésre kötelezett egyénre vonatkozó megjegyzést meghamisította. Lusztig a hamisítást olyképen követte el, hogy a szemlebizottsági határozat tartalmát jelző alkalmas szót alkalmas lanna javította át. Az eljárás során beszerzett bizonyítékok alapján a rendőrhatalóság Lusztig Wolff Vilmost előzetes letartóztatásba helyezte és a kir. ügyészség fogházába átkísértette. Az eddigi megállapítás szerint Braunfeld Sia néplelkelésre kötelezett egyén az illető esapatieshez ha nem vonult, tehát szókében van. Lusztig Wolff és Braunfeld sógorok. Hír szerint Lusztignak több hasonló bűncselekmény terheli a lelkét.

— Rabló orosz brigadéros. Bécsből írják: Az oroszok szeptember 5-én foglalták el a múlt évben Stryj városát, ahol mindaddig tartózkodtak, amíg Linsingen tábornok győztes seregei fel nem szabadították a várost. Az oroszok elől a város tehetősebb polgárai elmenekültek és közöttük volt Polturak Emil dr. ügyvéd is, aki Bécsben telepedett le. A menekülők természetesen nem vihették magukkal értéktárgyaikat és így kégytelenek voltak azokat az oroszok prédája gyanánt hátrahagyni. Polturak Emil Szobieski-utcai modern szép villájába a 78 ik tűzérési brigád tábornoka, egy bizonyos Lukin nevű ur költözött, aki olyan jól érezte magát Stryjben, hogy feleségét és egész családját is elhozatta ide Oroszországból. Az ügyvéd most, hogy felszabadult a város, hazatért és a következő levelet írta szomorú tapasztalatairól:

— Lukin tábornokot batöréssel és rablással kell megvádolnom. A tábornok ur bucsos nejével együtt feltörte összes szekrényeimet és katonai teherautomobilokon elszállított értékes ingóságaimat. Elvitték a butorokat, a porcellánokat, az üvegszervizeket, a perzsa szőnyegeket, a fehérneműket, prémeket, ruhákat, sőt még a nipeket is összeszedték. Gasaug könyvtáramat és tonlos irodai okirataimat (különnyagulat használt) a generális ur, sőt doktori diplomámból az egyetlen pecsétet is kivágták. Lukin tábornok ur Vepper fogtechnikusnál kétszáz rubelért arany fogsort rendelt, a fogsort átvette, de a pénzzel adós maradt. Az orosz generális tehát a nyilvánosság előtt ismételtén tolvajnak és batörőnek nevezem.

— Leszállítják a francia áfiamhivatalnokok tizesét. Berlinből jelentik: A Tagliche Rundschau közlése szerint a Daily Newsnek jelentik Parisból: A francia kormány mindaddig a hadbavonult állami hivatalnokok fizetését kiutalta. Parlamenti körökben elterjedt hírek szerint tekarékossági okokból azt tervezik, hogy augusztus 1-től kezdve leszállítják a tizesüket, még pedig valószínűleg a felére.

— Figyelmes öngyilkos. Debrecenből jelentik: Tóth Dániel ha dudorogi nyugalmozott dohánybevaló-hivatali tisztviselő tegnap öngyilkosságot követett el. Forgópisztolylyal szívenitette magát. Mielőtt azonban tettét elkövette volna, hosszabb levélben tanácsokkal látta el feleségét élete fogytáig. A többek között megmagyarázta neki, hogy a rebész időkben hogyan élhet takarékosan. Majd kioktatta, hogy nyugdíját nyújtásra adják ki neki és ezentul az neki kell aárnia. Tóth egy nyugtalanulát fogalmazott és hátrahagyott levélben megígérte feleségét, hogy ezt minden hó 1-én írja le és viáve be a pénztárca-

— Elfegyzés. Antonescu Camil Aradról eljegyezte Dimitrescu Minerva urleányt Aradon. (Minden külön értesítés helyett.)

— Marostordamegye hadiadója. Marosvásárhelyről jelentik: A hadiadó kivételét végző bizottság most fejezte be munkáját összesen 81.127 korona hadiadót rótt ki Marostordamegyében. A megye legtöbb hadiadó-fizetője Teleki Sámuel gróf, sáromboreki földbirtokos, aki 6750 korona hadiadót fog fizetni.

— Elkésett levelek. (Drámai életkép az Urániában.) Elkésett levelek címen egy rendkívül finom drámai életképet mutatott be tegnap a színház, amely igen érdekes hatásos beállításával már az első perctől kezdve megragadja figyelmünket. Egy rabkórház: a kórhágyon egy fiatal nő haldoklik, aki egy levelet nyújt át az ápolónőnek, hogy adja azt át Gerber huszárnagynak, akit imád és akire haldoklásában gondol. A levél megérkezik rendeltetési helyére, de későn, mert az, ainek tisztázását e levél megában foglalja, már nincs az élők között. A levél mondja el a szerencsétlen nő élete történetét. Ha végignézzük a drámát, kiriláglik beüle mindaz a szépség, melynek alapján a színészek és a rendező a maguk munkáját pompásan végezhettek. Gyakran reinhardtian szép mesterkedésekkel, a komor hangulatoknak lelkébe vágóan, még inkább való elcsótétítésével, lopják ki a jelenetek a néző könyeit. — A mézeshetek ellenőre, szenzációs sláger-vígjáték, legközelebb az Urániában.

— Egy kis árjegyzék kivonata Fischer áruházának a Szabadság-téren, u. m.: nyers selyem női és férfi-ernyők Kor. 450 fillér, férfi cerna-harisnyák katonák részére is megfelelők, 50 fillér párja. Turista ingek nagy választékban 3 korona darabja, rövid alsónadrágok 150 fillér. Mindenki keresse fel a Fischer áruházat a Szabadság-téren. Fénykép kedvezmény. 227

Felmentett szerb tanító.

(A veszedelmes gyászbeszéd. — Lefoglalt nyomtatványok)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Szeged, július 15.

A szegedi ítélőtábla felebbviteli tanácsa ma egy izgatással vádolt tanító ügyében ítélezett. Raity Nenád adai görög-keleti hitfelekezeti tanítót vádolták izgatással. A tanító április 7-én az adai görög-keleti temetőben beszédet mondott egy nyolevanhét éves földmives, az adai szerb olvasókör elnökének sírjánál. A vád szerint így bucsuztatta a halottat:

— Sok szép időt éltél és megérted, hogy az a maroknyi ország, Szerbia, nem régen oly szépen gyarapodott. Csak azt sajnálom, hogy azt nem érted meg, hogy milyen nagyra lesz még ezután.

A bucsubeszédet mintegy negyven-ötvenen hallgatták, javarészből szerbek. Az eset után a tanító ellen megindították a vizsgálatot, házkutatást tartották a lakásán. Lefoglaltak különféle szerb nyomtatványokat. Megtaláltak nála például egy 1907-ben Belgrádban megjelent könyvet, amely szerint a Dunán és Szávan innen eloyomják a szerbek nemzeti érzületét. A könyvet Raity széljegyzetekkel látta el, amelyekből kitűnik a magyarság elleni gyűlölete. Azt is megállapították, hogy a tanító tagja egy szerbiai egyesületnek, a Srpska krajzaska Zagradának, amelynek politikai céljai a magyar állam érdekei ellen irányulnak. Egy illusztrált lapot találtak a lakásán, amelynek minden képhez megjegyzést írt. Potiorek tábornagyraképhez például azt írta: „Marsch!” „Tüzérség fölvonulása, trén fölvonulása” című képhez azt írta: „Szerbiában maradtak.” A „Valjevo” című képhez azt a megjegyzést fűzte: „Gyászos futás.”

A szabadkai törvényszéki tárgyaláson a tanító tagadta a vádat. Azzal védekezett, hogy Beslity Dusan tanító és Szleposevity Lyubomir plébános-helyettes, akik följelentették, haragosai. A lelkész azért haragudott rá, mert „templomi éneke gyakran nem egyezett össze Szleposevity miséi tevékenységével.” A gyászbeszédén, amikor a szobáról beszélt, nem Szerbiára gondolt, hanem az elhunyt földműves földjére. Megállapította a törvényszék, hogy Beslity Dusan tévesen fordította le magyarra a tanító kitéjezését. A pap azt vallotta, hogy ő szokása szerint nem figyel a gyászbeszédre, csak a „szerb föld” ütötte meg a fülét.

A törvényszék megfelelő bizonyítékok híján fölmentette a tanítót és elrendelte a nála lefoglalt államellenes nyomtatványok elkobzását. A szegedi tábla helybenhagyta az ítéletet, az írókat azonban áttette a bácskai tanfelügyelőséghez, minthogy a tanító részéről tejesími vétség elkövetése látszik.

SPORT.

+ Temesvár — Arad ellen. Vasárnap délután a Temesvári „Már” Kinizsi Sport Egyesület rivális football csapata rándul le Aradra, hogy összemérje erejét az ATE Jónvü football csapatával. A mérkőzés az ATE Óvár-téri sporttelepén fog lezajlani délután 5 órai kezdettel. A mérkőzés tiszta jövedelme a háborúban nyomorékká lett katonák mű-végtagjainak alapja javára lesz fordítva.

NYÁRI SZINHÁZ

Péntek, 1915. július 16-án:

Dióssy Nusi vendégtolléptével:

Eivált asszony.

Operette 8 felvonásban.

Közdete este 8 órakor.

Felolós szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NYILTÉR.*

APOLLO SZINHÁZ.

Július 16-án, 17-én, pénteken
és szombaton

Lemberg visszafoglalása.

Első egyedüli hiteles felvétel.

Az előadások 7/6, 7/8 és 9 órakor kezdődnek.

Nyomtatványok

osincs kivételben készülnek az Aradi nyomda részvénytársaság nyomdájában.

Kékkő és hárs

kapható

Färber Lajos

cégnél.

2418

Andrássy-tér 8. számú

házban egy kisebb

üzlethelyiség

— különösen dohánytásadéknak alkalmas — azonnalra

Kiadó.

Bővebben az „Aradi Közlöny” kiadó-hivatalában József főherceg-ut 22.

Gépolaj,

hengerolaj,

gépzsir,

kocsikenőcs,

gyanta

2417

legelőbb napi árban kapható

Färber Lajos cégnél.

Van szerencsénk az orvos urakkal tudatni, hogy a következő **serumokat** tartjuk raktáron:

Rind antiserum.

Normal pferde serum Meister Lucius & Brüning.

Cholera imfstoff Sächsisches Serumwerk und Institut für Bacteriotherapie,

Tetanus antitoxin (fenti intézetből) folyékony,

Tetanus antitoxin Hoechst száraz,

Scharlach Heilserum Serotherapeutisches Institut

Wien,

Tiphus Impfstoff (Pfeiffer - Kolbe) Sächsische Serumwerke.

Földes Kelemen

gyógyszertára, Deák Ferenc-utca.

Hehs Vilmos

gyógyszertára, Bathyányi - utca.

11

A szépségápolás titka a használandó szépségápolószerek helyes megválasztása! Ime ez az oka miért oly kedvelt

Rozsnyay Serail arckenőcs
Rozsnyay Serail krémje.

Mindkettő kipróbált jó hatású készítmény. 1 tégely kenőcs 1 korona 40 fillér. 1 tégely krém 1 korona.

Színes arcporok!!!

Próbadozoz 50 fillér! Kék, zöld, lilá, testezin, sárga, barna Színházi vagy este kávéházi világításnál osodás hatású.

Kapható:

1846

Rozsnyay Mátyás gyógyszer-tárában Arad, Szabadság-tér.

Permetező javítások elfogadtatnak. **PATENT.** Egészségi kutszivattyuk.

E kutszivattyuk a kut-aknában képződő mérges gázokat és egészségtelen levegőt elvezetik, a lagy-csapon alkalmazzák suhany mindig friss, üde levegővel hozza a vizet érintkezésbe, miáltal a víz is mindig friss üdítő és egészséges marad. Mivel pedig az akna fedett, a levegőben uszáló baktériumok az aknától elvárnak és így fertőzés alig történhet. — Az egészségi szivattyuk télen nem fagynak be, nyáron pedig állott víz nem marad benne.

E szivattyuknál minden fa alkatrészt mellőztetik, mert ezeknek visznyálka képződik ami a kolera, tifusz és más egyéb betegségek bacillusainak valóságos tenyésztelepeivé változhat. 1121

Régi rendszerű kutszivattyuk átalakítását vállalok.

**Patent tűzfecskendők.
Patent borszivattyuk.
Patent kályhacsövek.**

Hönig Ottó

M. kir. szabadalmazott
szivattyú készítőnél
Arad, Rákóczi-utca 27.

Az újonnan életbe lépett polgári perrendtartás folytán szükséges

Ügyvédi és birósági nyomtatványok

kaphatók az
Aradi Nyomda Részvénytársaság
nyomdájában,
József főherceg-ut 22. szám.
(Bejárat a Kossuth-szoborral szemben.)

14797—1915.

Hirdetmény.

A m. kir. miniszterium 1661—915. M. E. sz. rendelete alapján a nyers marha- és lóborékért, valamint a kész marha- és lóborékért követelhető legmagasabb árakat a következőkben teszem közzhírré:

A) Nyers marhabőrök. a) zöld és szózt nyersbőrök. (A tényleges számszállási zöld súly 1 kg-jának ára.) I. Üszöbőrök (német tarka fajta) darabonként 22 és fél kg.-nál könnyebb 2'37—2'76, 23—29 és fél kg. súlyu 2'34—2'73, 30—39 és fél kg. súlyu 2'33—2'71, 40—49 és fél kg. súlyu 2'28—2'67, 50 kg.-nál nehezebb 2'23—2'62. II. Ökör- és tehénbőrök (német tarka fajta) darabonként 22 és fél kg.-nál könnyebb 2'37—2'76, 23—29 és fél kg. súlyu 2'33—2'72, 30—39 és fél kg. súlyu 2'28—2'67, 40—49 és fél kg. súlyu 2'23—2'62, 50 kg.-nál nehezebb 2'18—2'57. III. Bikabőrök (német tarka fajta) darabonként 22 és fél kg.-nál könnyebb 2'23—2'62, 23—29 és fél kg. súlyu 2'18—2'57, 30—39 és fél kg. súlyu 2'18—2'52, 40—49 és fél kg. súlyu 2'04—2'42, 50 kg.-nál nehezebb 1'89—2'28. IV. Bivalybőrök darabonként 39 és fél kg.-nál könnyebb 1'65—2'04, 40—49 és fél kg. súlyu 1'55—1'94, 50 kg.-nál nehezebb 1'40—1'79.

b) Száritott nyers marhabőrökért kilogrammonként 2,4-szer magasabb ár követelhető, mint a megfelelő zöld és szózt bőrökért.

Költözők figyelmébe!

villany bevezetéseket,
esillár átszereléseket
jutányosan végez

Kalmár József
villanyszerelési vállalata
Arad, Salac-utca 2. sz.
242. Telefonszám 242.

Legfinomabb

Petroleum

Étr. 56 fillér.

1011

Braun N. A.

festékraktárban

Arad, Boros Beni-tér 7.

„JESSY“

a legtökéletesebb tisztító-szer. Fehér vászon cipőkhöz kis üveg 70 fillér, nagy üveg 1 korona.

Női és férfi fehér- és szürke tennis-cipők óriási választékban.

Cipő Tőzsde

ARAD.

Apollo mozi mellett.

c) Magyar fajtájú üsző-, ökör-, tehén- és bikabőrökért kilogrammonként 15 fillérrel, bosznia-hercegovinai fajtájukért kilogrammonként 40 fillérrel kevesebb követelhető, mint az ugyanazon csoportba és súlyosztályba tartozó német fajtájú nyersbőrökért.

Pótlékok: Szarvak nélkül fejtett bőrökért 6% al magasabb ár követelhető. Sózásért kg.-ként 3 fillér sópénz követelhető. Levonások: Kevésbé mértékes bőrök db.-ként 3 kor. A középrészen lyukas vagy vakmetéses bőrök db.-ként 2 kor. A szélekben lyukas vagy vakmetéses bőrök db.-ként 1 kor. Erősen sértült és romlott bőrök külön értékelés tárgyai.

B) Nyers lóborék. a) Szózt lóborék. (Ar darabonként koronában beleértve a sópénzt is.) 175—199 cm. hosszú 24, 200—219 cm. 29, 220—240 cm. 35, 240 cm.-nél hosszabb 43. A hosszúságot a fark tövétől a fülig kell mérni. b) Száritott lóborék kilogrammjáért követelhető legmagasabb ár 370 kor. c) Levonások: ugyanazok mint az előbbinél.

C) Marha- és lóborékre egyaránt érvényes határozmányok:

Ezeket a legmagasabb árakat csomagolással együtt készpénzfizetés mellett történt eladás esetére kell érteni. A raktárból való elszállítás költségét a legmagasabb árak nem foglalják magukba.

A közvetítő kereskedelemben az A) és B) alatt számszerűleg megállapított legmagasabb árakat legfeljebb 8 százalékkal meghaladó árakat szabad felszámítani, beleértve az eladott árunak a rakodó állomáshoz való elszállítását is.

Kész bőrökért követelhető legmagasabb árak kilogrammonként:

A) Marhabőrök: Blankbőr 4—5 mm. vastagságban fekete 11'75. Blankbőr 4—5 mm. vastagságban barna 14'30. Talpbélsőbőr 13—Talpszerűen kidolgozott bőr nyeregülésekhez 12—. Felsőbőr: 1. könnyű (1,8—2,5 mm. vastag) barna 18—. 2. könnyű (1,8—2,5 mm. vastag) fekete 17—. 3. nehéz (2,5 mm.-nél vastagabb, szíjbőr) barna 16'50. 4. nehéz (2,5 mm.-nél vastagabb, szíjbőr) fekete 15'50. Vache talpbőr: 1. fél és egész darabokban 11—. 2. krunokban 12'65. 3. nyakrészek 9'80. 4. hasrészek 8'90. Csercsívás talpbőr: 1. fél és egész darabokban 12—. 2. krunokban 13'80. 3. nyakrészek 10'70. 4. hasrészek 9'70. Háromszor csávázott talpbőr: 1. fél és egész darabokban 12—. 2. krunokban 14'40. 3. nyakrészek 10—. 4. hasrészek 9—.

B) Lóborék: Talpbélsőbőr 12—.

Ezeket a legmagasabb árakat, amelyek magukban foglalják a rakodó állomáshoz való szállítást és a csomagolásnak, illetőleg átkötésnek költségét is, kilogrammonként készpénzfizetés mellett történt eladás esetére kell érteni.

Kész marha- és lóboréknek kicsinyben való eladására szolgáló helyiségekben a kész marha- és lóborékért követelhető legmagasabb árakat feltüntetendő árjegyzéket könnyen látható és hozzáférhető helyen ki kell függeszteni. Aki a megállapított maximális árakat áthágja, vagy a fenti rendelkezések egyébként meg nem felel, az 1914. L. tc. 9. §-a értelmében két hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Arad, 1915. június hó 29-én.

Greén, főkapitány.

Ha szeplőjeitől

meg akar szabadulni,

Ha tiszta, fehér arcbőrt

óhajt, használjon okvetlen Hajós-féle

Ibolya „Doré“ krém.

Ára egy tégelynek 1 korona.

Ibolya Doré szappan 70 fill. Ibolya Doré puder 1 K 20 fill.

Vigyázat a „Doré“ szóra.

Legjobb fekete v. barna Egy pár perc alatt bármely haját vagy bajuszt a legzesebb állandó fekete színre lehet festeni, anélkül, hogy a színt le lehet mosni, a „Melogen“. Ara 2 korona.

Szőrvesztő-Depilator. E kitűnő, a maga nemében páratlan szerrel minden alkalmatlanszórt aro, nyak vagy karokról stb. minden fájdalom nélkül pár perc alatt okvetlen eltávolítható. — Ára utasítással 1 korona.

A fenti szeret kaphatók a készítőnél **Hajós Arpád** gyógyszer-tárában

ARAD, Andrassy-tér 22. sz.

Alapították 1886. évben az Aradmegyei Közkórház számára.

Vezérszerepet töltenek be
a világhírű

TURUL-CZIPŐK

“TURUL”
CZIPŐGYÁR RÉSZVÉNY-
TÁRSASÁG • TEMESVÁR

A monarchia legna-
gyobb cipőgyára.

130 saját fióktelep.
900.000 pár évi gyártás.
1200 munkás és alkalmazott.

Fiókraktár:

Arad,

Minorita-palota

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítható.

Minden szó 4 fillér. Vastagabb betűkkel 8 fillér.

Vastagabb betűkkel kívánt szavak aláhúzással jelzendők.

A legkisebb hirdetés 60 fillér.

Az apróhirdetések előre fizetendők.

A hirdetések délután 1/2 óráig vétetnek fel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

LEVELEZÉS.

„Szivjóság”

evél ment a kiadóhivatalba, kérem azt átvenni. 2588

„35 kancértő”

a főpostán levele van. 2588

ALKALMAZÁST NYER.

Irodista

ti a gyorsírásban jártas, augusztus 1-re felvétetik Färber Lajos cégnél. 2585

Mérlegképes könyvelő

magyar és német nyelvben jártas, keresetük. Cím a kiadóhivatalban. 2505

Egy nagyobb kifizetőt is felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

ALKALMAZÁST KERES.

Egy tisztességes kisleány mindeneknek ajánlkozok. Varjassy Lajos-utca 216. 2587

Egy hadmentes gépész több évi gyakorlattal cséplést vállal. Bővebbet: Weisz és Benjamin cég. 2586

Nyugdíjas vasutas könyvvezető, irodai, vagy bizalmi állást elvállal. Cím a kiadóhivatalban. 2243

ÜZLETEK.

Andrássy-tér 8.

számu háiban egy kisebb üzlethelyiség — különösen dohányüzemre alkalmas — azonnali kiadó. Bővebbet az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában, József főhercegné 22. szám.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

500 pár női cipő eladó lelerésze magas fűrés, fele női felpő. Cím a kiadóhivatalban. 2584

Babot

vesz és elad Färber Lajos, Arad. 2498

Papírszalvéta

1000 darab 5 koronáért kapható Pichler Sándor papírkereskedésében, Szabadság-tér. 781

40 liter tejet

keresek naponta megvételre. Cím a kiadóhivatalban. 2517

Kékkövet

teljesen pótol, annál sokkal olcsóbb, bevált Cuprin permetező-szer, K 120 Kovács Soma és Társánál, Arad. 2524

Boszniai szilvát

kapható Färber Lajos cégnél. 2480

KIADÓ LAKÁS.

Női vagy férfi szabóságnak alkalmas 4 szobás lakás, a város legforgalmasabb helyén, azonnal kiadó. Bővebbet Kell és Krausz cégnél. 2528

2 szobás

udvari lakások Andrássy-tér 8. sz. alatt azonnali kiadók. Bővebbet a házmesternél.

Andrássy-tér 8. sz.

alatt egy I. emeleti utcai lakás, mely irodának, vagy üzleti célra igen alkalmas, augusztus 1-re kiadó. Bővebbet a házmesternél.

T. gazdaközönség figyelmébe!

Aratási és cséplési időnyre:

**Géptaggyut,
Gyantát,
Gépolajat,
Kocsikenőcsöt,
Kőolajat.** 2235

Szőlőpermetezésre

rézgálicot
legolcsóbb napi áron ajánl

Hubert József

Arad, Szabadság-tér.

Telefon 262.

INGATLAN.

Kisebb bérház, még 10 évig adómentes, kedvező feltételek mellett, bevonulás miatt eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2582

Bérbeadó birtok.

Aradmegye Talpas község határában, egy tagban és a rendes gazdasági épületekkel, lakóházzal ellátva, 1500—2000 kis holdnyi birtok bérbeadó folyó évi október hó 1-től. Bővebb felvilágosítást ad Kabdebó Károly, Talpas. 2508

KÜLÖNFÉLE.

Apróhirdetések

az „Aradi Közlöny” részére felvétetek a Messenger-boy irodában Deák Ferenc-utca 8. Ugyanitt kapható az Aradi Közlöny.

ZSIR

prima, egészséges ídel
kg-ja 4-80 korona.

Szalonna

napi árban kapható

Kalmár Endréné

Arad, Asztalos Sándor- és
Chorin-utca sarok.

670. Telefon szám 670.